

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Obdo/8/2023
Identifikačné číslo spisu:	5118212723
Dátum vydania rozhodnutia:	28.03.2024
Meno a priezvisko:	Mgr. Soňa Pekarčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5118212723.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Sone Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Beaty Miničovej a JUDr. Ivany Izakovičovej, v právnej veci partnera verejného sektora C.E.N. s.r.o., so sídlom Gagarinova 12, 821 05 Bratislava, IČO: 35 780 886, zastúpeného Advokátska kancelária JUDr. Ing. Barora Popelková, s.r.o., so sídlom Podjavorinskej 4A, 811 03 Bratislava, IČO: 47 232 277, za účasti oprávnenej osoby Advokátska kancelária ADAUS s.r.o., so sídlom Mileticova 5B, 821 08 Bratislava - Ružinov, IČO: 36 731 544, zastúpenej Mgr. Michal Pecko, advokát, so sídlom Mileticova 5A, 821 08 Bratislava - Ružinov, za účasti členov štatutárneho orgánu partnera verejného sektora - konateľov partnera verejného sektora 1./ W.. W. K., V., narodený XX. Q. XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX A. - B. V., 2./ W. V. K., narodená XX. B. XXXX, bytom T. XXXX/XX, XXX XX Most pri Bratislave, zastúpených Advokátska kancelária JUDr. Ing. Barbora Popelková, s.r.o., so sídlom Podjavorinskej 4A, 811 03 Bratislava, IČO: 47 232 277, v konaní o uloženie pokuty podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z., vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 43PPok/7/2018, o dovolaní oprávnenej osoby proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline zo dňa 10. augusta 2021 č. k. 14Cob/60/2021-388, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline zo dňa 10. augusta 2021 č. k. 14Cob/60/2021-388 a uznesenie Okresného súdu Žilina zo dňa 30. augusta 2019 č. k. 43PPok/7/2018-141 vo výrokoch IV. a V. z r u š u j e a v e c v r a c i a na ďalšie konanie Okresnému súdu Žilina.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením zo dňa 30. augusta 2019 č. k. 43PPok/7/2018-141,

- výrokom I. uložil partnerovi verejného sektora C.E.N. s.r.o., so sídlom Gagarinova 12, 821 05 Bratislava, IČO: 35 780 886, pokutu vo výške 50 000 eur (slovom: päťdesiat tisíc eur), ktorú je partner verejného sektora povinný zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto výroku uznesenia na účet č. B XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX,

- výrokom II. uložil konateľovi partnera verejného sektora W.. W. K., M.B.A., narodený XX. Q. XXXX, bytom M. XXXX/XX, XXX XX A. - B. V., pokutu vo výške 10 000 eur (slovom: desať tisíc eur), ktorú je povinný zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto výroku uznesenia na účet č. B XXXX

XXXX XXXX XXXX XXXX, za ktorej zapltenie ručí oprávnená osoba Advokátska kancelária Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 36 731 544, pričom plnením jedného z účastníkov zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého z účastníkov,

- výrokom III. uložil konateľke partnera verejného sektora W.. V. K., narodená XX. B. XXXX, bytom T. XXXX/XX, XXX XX V. W. A., pokutu

vo výške 10 000 eur (slovom: desaťtisíc eur), ktorú je povinná zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto výroku uznesenia na účet č. B XXXX XXXX XXXX XXXX 0953, za ktorej zapltenie ručí oprávnená osoba Advokátska kancelária Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 36 731 544, pričom plnením jedného z účastníkov zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého z účastníkov,

- výrokom IV. uložil oprávnenej osobe Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 36 731 544, pokutu

vo výške 20 000 eur (slovom: dvadsaťtisíc eur), ktorú je povinná zaplatiť do 15 dní od právoplatnosti tohto výroku uznesenia na účet č. B XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, - výrokom V. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že na základe podnetov oznamovateľov, a to podnet občianskeho združenia Transparency International Slovensko, so sídlom Bajkalská 1496/25, 821 01 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 31 817 823, ktorým navrhlo, aby súd preveril, či v súvislosti s overením konečného užívateľa výhod obchodnej spoločnosti C.E.N. s.r.o., so sídlom Gagarinova 12, 821 05 Bratislava, IČO: 35 780 886 (ďalej aj ako „PVS“), ako aj ďalších 13 obchodných spoločností nedošlo k porušeniu zákazu v zmysle § 19 písm. c) zákona o registri partnerov verejného sektora. Občianske združenie Transparency International Slovensko v podnete uviedlo, že Okresný súd Žilina, ako registrujúci orgán v zmysle § 3 ods. 1 zákona o registri partnerov verejného sektora vykonal dňa 1. februára 2017 zápis spoločnosti C.E.N. s.r.o. do registra partnerov verejného sektora na základe predloženého návrhu. Overenie konečných užívateľov výhod bolo oznámené dňa 5. júla 2018. V pozícii oprávnenej osoby vystupovala Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom Bratislava, Miletičova 99/5B, PSČ 821 08, ktorej konateľom je Mgr. Juraj Bugala. Z registra partnerov verejného sektora vyplýva, že konečným užívateľom výhod bola označená jedna fyzická osoba, a to doc. W.. J. K., W.. Občianske združenie Transparency International Slovensko poukázalo na § 19 ods. c) zákona o registri partnerov verejného sektora, podľa ktorého oprávnená osoba nesmie vykonávať úkony podľa tohto zákona, ak má akýkoľvek vzťah k partnerovi verejného sektora alebo k členom jeho orgánov, ktorý by mohol spochybniť jej nestrannosť, najmä ak je personálne, alebo majetkovo prepojená s partnerom verejného sektora. V registri partnerov verejného sektora je od 29. augusta 2017 zapísaná obchodná spoločnosť EKLUB, s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 5, PSČ 811 08. Podľa verifikačného dokumentu zo dňa 23. augusta 2017 je jediným spoločníkom spoločnosti EKLUB, s.r.o. spoločnosť GGFS s.r.o., so sídlom Bratislava, Sasinkova 5, PSČ 811 08, ktorá má v súčasnosti troch spoločníkov:

a) spoločnosť BIZZ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Miletičova 5B, PSČ 821 08, ktorej jediným spoločníkom je Mgr. Juraj Bugala,

b) spoločnosť G Group Limited, so sídlom Valetta VLT1165, St. John Street 85, Maltská republika, založená podľa práva Maltskej republiky, ktorej 99,9953% akcionárom je F. W.. J. K., W..,

c) spoločnosť PKA Limited, so sídlom Valetta VLT1165, St. John Street 85, Maltská republika, založená podľa práva Maltskej republiky, ktorej 100% akcionárom je W.. W. K..

3. Podľa tvrdenia Transparency International Slovensko pred vykonaním zápisu spoločnosti C.E.N. s.r.o. do registra partnerov verejného sektora dňa 1. februára 2017 boli spoločníkmi spoločnosti GGFS s.r.o. dvaja spoločníci - spoločnosť BIZZ, s.r.o. a F. J. K.. J. K. je v súčasnosti navyše konateľom spoločnosti GGFS, s.r.o. Na základe uvedených skutočností vzniká podľa Transparency International Slovensko podozrenie, že Mgr. Juraj Bugala, ako konateľ oprávnenej osoby porušil ustanovenie § 19 písm. c), vzhľadom na to, že tak ako F. J. K. má rovnaký podnikateľský záujem na hospodárskom výsledku spoločnosti GGFS s.r.o., ktorej spoločníkmi sú spoločnosti BIZZ, s.r.o. a G Group Ltd., v ktorých sú spoločníkmi Mgr. Juraj Bugala a F. J. K., a teda ide o určitý vzťah založený na personálnom

prepojení medzi oprávnenou osobou a partnerom verejného sektora, ktorý spochybňuje nestrannosť oprávnenej osoby v prípade zápisu spoločnosti C.E.N. s.r.o. do registra partnerov verejného sektora v súvislosti s oznámením o overení konečného užívateľa výhod zo dňa 5. júla 2018.

4. Okresný súd ďalej poukázal na podanie P. M., v ktorom vyjadril pochybnosť o nestrannosti oprávnenej osoby pri realizácii úkonov podľa zákona č. 315/2016 Z. z. pre viacerých označených partnerov verejného sektora, medzi inými aj partnera verejného sektora C.E.N. s.r.o., so sídlom Gagarinova 12, 821 05 Bratislava, IČO: 35 780 886, čo podľa neho vyvoláva dôvodnú pochybnosť, že údaje o konečnom užívateľovi výhod, zapísané v registri partnerov verejného sektora, nie sú pravdivé, alebo úplné. Pre ďalšiu argumentáciu považoval oznamovateľ za dôležité vysporiadať sa najmä s ustanovením § 19 písm. c), s formuláciou „akýkoľvek vzťah k partnerovi verejného sektora“, a to v kontexte so skutočnosťou, že medzi jedenástimi z osemnástich dotknutých partnerov verejného sektora nie je priame personálne prepojenie, ale iba nepriame, v osobe J. K. v postavení ovládajúcej osoby týchto jedenástich spoločností.

5. Predmetné podanie P. M. bolo okresným súdom podľa obsahu posúdené ako podnet na začatie konania o uloženie pokuty podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. a bolo pripojené k podnetu občianskeho združenia Transparency International Slovensko. Na ich základe okresný súd uznesením č. k. 43PPok/7/2018-44 zo dňa 25. septembra 2018 začal postupom podľa ustanovenia § 23 ods. 2 zákona č. 161/2015 Civilný mimosporový poriadok konanie o uložení pokuty podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. Zároveň okresný súd zaslal výzvy partnerovi verejného sektora, oprávnenej osobe a členom štatutárneho orgánu, ktorí vykonávali funkciu člena štatutárneho orgánu v čase porušenia povinnosti, v ktorých dotknuté osoby vyzval, aby sa vo veci vyjadrili a uviedli, či uznávajú, že došlo k porušeniu zákazu podľa § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. a pokiaľ uvedené neuznávajú, aby uviedli rozhodujúce skutočnosti na svoju obranu, pripojili listiny, na ktoré sa odvolávajú, prípadne označili ďalšie dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

6. Okresný súd ďalej v odôvodnení uznesenia uviedol obsah vyjadrení partnera verejného sektora (ďalej aj len PVS), oprávnenej osoby - Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., konateľa PVS p. K. a konateľky PVS p. K..

7. Okresný súd v záujme zabezpečenia realizácie práva na spravodlivý proces účastníkov konania, okrem možnosti vyjadrenia sa účastníkov k veci písomne, vytýčil vo veci aj verejné pojednávanie, ktoré sa konalo dňa 9. apríla 2019 za prítomnosti právnych zástupcov účastníkov konania.

8. Vykonaním listinných dôkazov a z vyjadrení účastníkov okresný súd zistil skutkový stav, ktorý posudzoval ku dňu vyhotovenia verifikačného dokumentu slúžiaceho k prvému zápisu partnera verejného sektora do Registra partnerov verejného sektora, t.j. ku dňu 30. júna 2017. Partner verejného sektora mal ku dňu 30. júna 2017 jediného spoločníka, a to právnickú osobu GRAFOBAL GROUP akciová spoločnosť s vkladom 6 231 395 eur. Konateľmi partnera verejného sektora boli W.. W. K., V. a W.. V. K., ktorí boli v mene partnera verejného sektora oprávnení konať spoločne. Konečným užívateľom výhod partnera bol doc. W.. J. K., W.. Obchodná spoločnosť GGFS s.r.o., so sídlom Sasinkova 5, 811 08 Bratislava, IČO: 47 079 690, mala troch spoločníkov, a to spoločnosť BIZZ, s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov (do 5. apríla 2018 bolo sídlo na adrese Drotárska cesta 102, 811 02 Bratislava), IČO: 36 858 463, s vkladom 750 eur, spoločnosť PKA LTD. s vkladom 1 500 eur (do 26. mája 2017 bol ako spoločník zapísaný priamo W.. W. K., V.) a fyzickú osobu F.. W.. J. K., W.. (21. júla 2017 nastali účinky prevodu obchodného podielu spoločníka F.. W.. J. K., W.. na spoločnosť G GROUP LTD.) s vkladom 5 250 eur. Obchodný podiel spoločníka BIZZ, s.r.o. bol v januári 2019 prevedený na nového spoločníka CORDWELL LIMITED. Konateľmi spoločnosti boli W.. J. K. a W.. W. K., V. Obchodná spoločnosť BIZZ, s.r.o. mala jediného spoločníka, ktorý vykonával aj funkciu konateľa, a to Mgr. Juraja Bugalu. Obchodný podiel spoločníka Mgr. Juraja Bugalu bol v januári 2019 prevedený na nového spoločníka CORDWELL LIMITED a konateľom sa stal p. Marek Sasák. Oprávnená osoba Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 36 731 544, mala ku dňu 30. júna 2017 dvoch

spoločníkov, a to Mgr. Juraja Bugalu a JUDr. Petra Ďurčeka, oboch s vkladom 3 320 eur. Jediným konateľom oprávnenej osoby bol Mgr. Juraj Bugala. Výkonom lustrácie obchodného registra bolo zistené, že obchodná spoločnosť GGFS s.r.o. je jediným akcionárom obchodnej spoločnosti EBR SERVICES a.s., so sídlom Sasinkova 5, 811 08 Bratislava, IČO: 35 705 396 (pôvodné obchodné meno SLOVENSKÉ PEDAGOGICKÉ NAKLADATELSTVO a.s.). Štatutárnym orgánom obchodnej spoločnosti EBR SERVICES a.s. je predseda predstavenstva, ktorým je od 10. októbra 2014 W.. W. K., V. Obchodná spoločnosť má troch členov dozornej rady, a to J. K., J.. R. S. a Q.. P. E. V. Od 10. októbra 2014 do 2. októbra 2018 bol členom dozornej rady Mgr. Juraj Bugala. Podľa stanov spoločnosti EBR SERVICES a.s., založenej v zbierke listín, voľba a odvolávanie členov dozornej rady patrí do pôsobnosti valného zhromaždenia (článok 15 bod 2 stanov). Dozorná rada menuje a odvoláva členov predstavenstva (článok 28 bod 3 písm. g) stanov). Podľa zápisnice zo zasadnutia dozornej rady spoločnosti EBR SERVICES a.s. zo dňa 10. októbra 2014 dozorná rada odvolala dovtedajších troch členov predstavenstva a do funkcie člena predstavenstva ustanovila W.. W. K., V. a určila ho za predsedu predstavenstva.

9. Okresný súd poukázal na aplikáciu právnych noriem, pod ktoré subsumoval zistený skutkový stav, a to pod ust. § 13 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, § 19 zákona č. 315/2016 Z. z.

10. Primárne okresný súd vo vzťahu k rôznym výkladom a stanoviskám k sporným otázkam ohľadne ustanovení zákona o registri partnerov verejného sektora uviedol, že právne relevantný výklad zákona môže dať vo svojich rozhodnutiach iba súd. Výklad hoc aj predkladateľa zákona, vyplývajúci, napr. z dôvodovej správy k zákonu, či priamo zo stanovisk predkladateľa zákona, môže byť pri výklade zákona vodítkom a môže viesť k ozrejmeniu úmyslu, ktorý viedol predkladateľa zákona pri jeho písaní, nezriedka však dochádza k zmene predloženého zákona v druhom čítaní v Národnej rade Slovenskej republiky (čo následne obmedzuje použiteľnosť predkladacej správy pre výklad zákona) a tiež je možné občas pozorovať jav, kedy vôľa predkladateľa nie je do textu zákona preklopená verne a najmä jasne. Aj z týchto dôvodov rôzne výkladové stanoviská nemôžu byť a nie sú pre súd záväzné a ich sila a použiteľnosť závisia len od sily argumentov v nich obsiahnutých.

11. Jeden z oznamovateľov podnetu p. P. M. aj oprávnená osoba vo svojich podaniach v podstate zhodne argumentovali v otázke údajnej podmienenosti konania o uloženie pokuty z dôvodu porušenia zákazu podľa § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. predchádzajúcim konaním podľa § 12 zákona č. 315/2016 Z. z. o kvalifikovanom podnete. S týmto názorom sa okresný súd nestotožňuje. Je pravdou, že výmaz partnera verejného sektora v konaní podľa § 12 zákona č. 315/2016 Z. z. automaticky v zmysle § 12 ods. 7 zákona č. 315/2016 Z. z. vyvolá začatie konania o uložení pokuty. Treba zdôrazniť, že v konaní o kvalifikovanom podnete súd rozhoduje podľa skutkového stavu ku dňu rozhodovania súdu. Vyplýva to z ustanovenia § 16 ods. 5 zákona č. 315/2016 Z. z., ktoré zakotvuje primerané použitie ustanovení Civilného mimosporového poriadku v konaniach podľa § 12 a 13 zákona č. 315/2016 Z. z. v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP (subsidiárna pôsobnosť ustanovení CSP, ak CMP neustanovuje inak) a ustanovením § 217 ods. 1 CSP (pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia). K rozhodnutiu o výmaze partnera verejného sektora podľa § 12 ods. 8 zákona č. 315/2016 Z. z. dôjde len vtedy, ak sú údaje o konečnom užívateľovi výhod zapísané v registri partnerov verejného sektora neúplné alebo nepravdivé v čase rozhodnutia súdu. Automatické iniciovanie konania o pokute v zmysle § 12 ods. 8 zákona č. 315/2016 Z. z. teda nenastáva, napr. v situácii, keď údaje o partnerovi verejného sektora zapísané v registri partnerov verejného sektora boli síce v minulosti nepravdivé, no v čase rozhodovania súdu o kvalifikovanom podnete už boli do registra zapísané pravdivé a úplné údaje (napr. partner verejného sektora v priebehu konania o kvalifikovanom podnete zápis opravil). Ustanovenie § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. však viaže začatie konania o pokute na uvedenie nepravdivých, alebo neúplných údajov v návrhu na zápis kedykoľvek v minulosti, nielen v časovo poslednom konaní o zmene zápisu, ale v konaní o pokute je možné sankcionovať aj uvedenie nepravdivých údajov, ktoré boli medzičasom dotknuté v inom konaní zmenou, či boli vymazané z registra. Ak by malo byť sankčné konanie podľa § 13 podmienené iba predchádzajúcim konaním o kvalifikovanom podnete s výsledkom výmazu partnera z registra, nebolo by možné vôbec postihnúť uvedenie nepravdivých údajov v návrhoch na zápis medzičasom vymazaných partnerov verejného sektora. Rovnako je treba si všimnúť, že § 13 zákona č.

315/2016 Z. z. sankcionuje tri skutkové podstaty, kde v poradí tretia (porušenie zákazu podľa § 19 zákona č. 315/2016 Z. z.) nie je na rozdiel od predchádzajúcich dvoch skutkových podstat (uviedenie nepravdivých údajov v návrhu na zápis a nepodanie návrhu na zápis zmeny v zákonnej lehote, čo vlastne znamená tiež, že v registri boli, alebo sú zapísané nepravdivé údaje) nevyhnutne sprevádzaná zápisom nepravdivých, alebo neúplných údajov v registri. Je možné, že verifikácia vykonaná vylúčenou osobou má dôsledok v podobe zápisu nepravdivých údajov v registri, no nemusí k tomu nevyhnutne dôjsť. Ak vo veci verifikácie a zápisu koná vylúčená osoba, je samozrejme pravdepodobnosť zápisu nepravdivých údajov vyššia, ako keď verifikáciu vykonáva nestranná oprávnená osoba. Ustanovením § 13 v časti porušenia zákazu podľa § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. zákonodarca preventívne sankcionuje konanie oprávnenej osoby, ktorá je vylúčená, alebo v konflikte záujmov. V neposlednom rade, ak by konanie o uložení pokuty malo byť podmienené predchádzajúcim konaním o kvalifikovanom podnete podľa § 12, (a ktoré skončilo zistením nepravdivých údajov zapísaných v registri a výmazom partnera z registra, lebo len takéto konanie automaticky vyvoláva konanie o pokute), sankcionované osoby by boli postihované len jedenkrát za naplnenie dvoch skutkových podstat - uvedenie nepravdivých údajov v návrhu a porušenie zákazu podľa § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. Rozlišovanie týchto skutkových podstat v § 13 by tak nemalo žiaden zmysel. Okresný súd preto uzavrel, že konanie o pokute podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. nie je vždy iba dôsledkom predchádzajúceho konania podľa § 12 zákona č. 315/2016 Z. z., ale je možné ho viesť samostatne.

12. Podľa okresného súdu nemožno súhlasiť s názorom účastníkov konania, že sankcia za porušenie zákazu podľa § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. musí byť nevyhnutne podmienená zápisom nesprávnych, alebo neúplných údajov do registra partnerov verejného sektora. Uvedená podmienka uloženia pokuty za dané porušenie zákona o registri partnerov verejného sektora z textu právnej normy nevyplýva a nemá ani žiadne opodstatnenie. Tak ako, napr. auditor, znalec, konkurzný správca atď., musí byť pri výkone svojej činnosti nestranný a nezáujatý a pri vzniku pochybností o jeho nezáujatosti je z vykonávania úkonov vylúčený, pričom pri neoznámení dôvodov vylúčenia môže byť príslušným orgánom dozoru sankcionovaný bez ohľadu na kvalitu vykonaného úkonu, tak aj oprávnená osoba je za splnenia podmienok podľa § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. vylúčená, pričom sankcia za porušenie zákazu plniť povinnosti podľa zákona č. 315/2016 Z. z. pre partnera verejného sektora v prípade naplnenia predpokladov vylúčenia spočíva v uložení pokuty, ktorá má tak, ako už bolo uvedené, predovšetkým preventívnu funkciu. Okolnosť, či výsledkom identifikácie alebo overenia identifikácie konečného užívateľa výhod bolo uvedenie pravdivých a úplných údajov môže mať význam vo vzťahu k určeniu výšky sankcie, dôvodom na jej neuloženie však jednoznačne nie je a nemôže byť. Ochrana záujmu na nestrannom vykonaní verifikácie oprávnenou osobou zakotvením ustanovenia § 19 do zákona č. 315/2016 Z. z. je logickou reakciou zákonodarcu na fakt, že v minulosti (a zrejme čiastočne aj v súčasnosti) to boli práve niektoré z profesií, ktoré môžu plniť úlohy oprávnenej osoby, ktoré pomáhali ukrývať skutočných užívateľov výhod, či už právnu pomocou alebo priamo svojou účasťou v partnerovi verejného sektora. Požiadavka na nestranný výkon úkonov oprávnenou osobou nevyplýva iba z ustanovenia § 19 zákona č. 315/2016 Z. z., ale aj z § 11 ods. 4 zákona č. 315/2016 Z. z. a ustanovenia § 16 ods. 4 zákona č. 315/2016 Z. z., podľa ktorého na dohodu o plnení povinností oprávnenej osoby pre partnera verejného sektora sa primerane vzťahujú ustanovenia Obchodného zákonníka o zmluve o kontrolnej činnosti (pričom tento zmluvný typ je charakteristický tým, že kontrolu je potrebné vykonať v zmysle § 592 ods. 1 Obchodného zákonníka nestranne).

13. Okresný súd uviedol, že na posúdenie možného vylúčenia oprávnenej osoby možno s určitými výhradami použiť pre inšpiráciu aj judikatúru riešiacu vylúčenie sudcov z rozhodovania vecí. Podľa ustálenej judikatúry nielen všeobecných súdov, ale aj Ústavného súdu (napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 47/05 zo dňa 11. mája 2005) a Európskeho súdu pre ľudské práva, nestrannosť je potrebné skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. v danom prípade je potrebné zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad, a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. v danom prípade je potrebné zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu predpokladá až do predloženia dôkazu opaku [Piersach v. Belgicko - rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) zo dňa 1. októbra 1982]. Nie je možné uspokojiť

sa len so subjektívnym hľadiskom nestrannosti, ale je potrebné skúmať, či sudca poskytuje záruky nestrannosti aj z objektívneho hľadiska. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho hľadiska sudcu, ale podľa vonkajších objektívnych skutočností. V danom prípade platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Spravodlivosť nielenže má byť vykonávaná, ale sa musí aj javiť, že má byť vykonávaná (Delcourt v. Belgicko - rozsudok ESĽP zo dňa 17. januára 1970). Sudca sa má objektívne javiť v očiach strán, že je nestranný, a zároveň musí byť vylúčená akákoľvek vonkajšia oprávnená pochybnosť o jeho nestrannosti. Existencia nestrannosti musí byť určená podľa subjektívneho hľadiska, to znamená na základe osobného presvedčenia a správania sudcu v danej veci, a tiež podľa objektívneho hľadiska, teda zisťovaním, či sudca poskytoval dostatočné záruky, aby bola z tohto hľadiska vylúčená akákoľvek oprávnená pochybnosť (III. ÚS 16/00). Nestrannosť sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či je možné usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Nestrannosť sudcu je obvyčajne definovaná ako absencia predsudku alebo zaujatosti v konkrétnej veci. Z pohľadu čl. 6 ods. 1 dohovoru možno nestrannosť posudzovať na základe dvoch rôznych prístupov. Možno rozlišovať subjektívny prístup, pri ktorom sa skúma skôr myseľ sudcu, teda to, čo si sudca v danej situácii myslel vo svojom vnútornom fóre, a objektívny prístup, pri ktorom sa skúma, či sudca poskytuje dostatočné záruky, aby bola vylúčená každá pochybnosť o jeho nestrannosti.

14. Objektívny prístup spočíva v otázke, či nezávisle od osobného správania sudcu určité overiteľné skutočnosti neumožňujú pochybovať o jeho nestrannosti. V tomto smere i zdanie môže byť dôležité. Mal by byť vylúčený každý sudca, u ktorého sa možno oprávnene obávať, že mu chýba nestrannosť. Ide o dôveru, ktorú musia mať súdy pri stranách v demokratickej spoločnosti (Padovani v. Taliansko - rozsudok ESĽP zo dňa 26. februára 1993). Rozhodujúcim prvkom rozhodovania o zaujatosti zákonného sudcu je to, či obava účastníka konania je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti súdu (Pullar v. Spojené kráľovstvo). Judikatúra ESĽP vyžaduje, aby obava z nedostatku nestrannosti sa zakladala na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť, čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného. Existencia oprávnených pochybností závisí od posúdenia konkrétnych okolností prípadu. Tzv. objektívna nestrannosť sa teda posudzuje nie podľa subjektívneho postoja sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže byť subjektívne absolútne nestranný, ale i napriek tomu môže byť jeho nestrannosť vystavená oprávneným pochybnostiam vzhľadom na jeho status, rôzne funkcie, ktoré postupne vo veci vykonával, alebo vzhľadom na jeho pomer k veci, k stranám konania, k ich právnym zástupcom, svedkom a podobne. Z toho hľadiska preto nezáleží ani na tom, že sudca sa k návrhu na jeho vylúčenie vyjadrí v tom zmysle, že sa vnútorne necíti, alebo cíti byť zaujatý. Rozhodujúce nie je jeho stanovisko, ale existencia objektívnych skutočností, ktoré vrhajú pochybnosť na jeho nestrannosť v očiach strán a verejnosti.

15. K názoru oprávnenej osoby, že záujem spoločnosti na nestrannnej verifikácii nemôže byť silnejší, ako záujem spoločnosti na nestrannom výkone súdnej moci, okresný súd uviedol, že tento názor je na diskusiu. Požiadavka na nestranné rozhodovanie sudcov ako predstaviteľov jednej zo zložiek moci je imanentnou súčasťou právneho štátu a explicitnou súčasťou ústavného poriadku. Ani požiadavku na nestranný a nezaujatý výkon úloh oprávnenej osoby však nemožno brať na ľahkú váhu, a to nielen berúc do úvahy výšku sankcií za porušenie zákazu podľa § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. Treba zohľadniť aj účel zákona o registri partnerov verejného sektora, ktorý treba vnímať vo viacerých rozmeroch. Nielen z hľadiska transparentného nakladania s verejným majetkom a verejnými prostriedkami, ale aj z hľadiska boja proti praniu špinavých peňazí. V posudzovanej veci oprávnená osoba subjektívne sama seba nepovažuje za vylúčenú z vykonávania úkonov podľa zákona č. 315/2016 Z. z. V konaní nebolo preukázané, že by intenzita vzťahu Mgr. Juraja Bugalu a W. J. K., resp. Mgr. Juraja Bugalu a W. W. K. presahovala intenzitu bežného vzťahu advokát - klient s výnimkou vzťahu vyplývajúceho z ich účasti ako spoločníkov v spoločnosti GGFS s.r.o. Z objektívneho hľadiska personálne, prípadne majetkové prepojenie oprávnenej osoby a partnera verejného sektora v očiach tretej osoby môže oprávnene vzbudiť pochybnosti o nestrannosti oprávnenej osoby. V danom prípade boli spoločník a konateľ oprávnenej

osoby (Mgr. Juraj Bugala) s konateľom partnera verejného sektora (W.. W. K.) spoločníkmi spoločnosti GGFS s.r.o. Na tom nič nemení fakt, že obaja boli spoločníkmi spoločnosti GGFS s.r.o. prostredníctvom obchodných spoločností BIZZ, s.r.o. a PKA LTD. (W.. W. K. bol do mája 2017 priamo spoločníkom GGFS s.r.o.). Je potrebné si uvedomiť, že obchodná spoločnosť, ako právnická osoba je umelou entitou, ktorej právny poriadok priznáva právnu subjektivitu, t.j. schopnosť byť nositeľom práv a povinností a prostredníctvom štatutárneho orgánu, či iných osôb schopnosť vlastnými úkonmi brať na seba práva a povinnosti - spôsobilosť právne konať. V právnickej osobe je potrebné rozlišovať osoby, ktoré jej vôľu (v prípade obchodnej spoločnosti najčastejšie na valnom zhromaždení) vytvárajú, a osoby, ktoré právne relevantným spôsobom už vytvorenú vôľu prejavujú navonok. Túto vôľu môže právnická osoba vytvoriť a prejsť navonok len prostredníctvom fyzických osôb, v prípade spoločnosti BIZZ, s.r.o. prostredníctvom Mgr. Juraja Bugalu. Nemôže preto obstať poukaz na to, že spoločníkmi v GGFS s.r.o. boli Mgr. Juraj Bugala a W.. J. K., resp. W.. W. K. nepriamo prostredníctvom iných obchodných spoločností, ktoré ovládajú. Ak je z verejných registrov zistiteľná vzájomná interakcia medzi W.. J. K., W.. W. K. a Mgr. Jurajom Bugalom a ich spoločná účasť v inej obchodnej spoločnosti - a to nielen z výpisov z obchodného registra, ale aj zo zápisnice z valného zhromaždenia spoločnosti GGFS s.r.o. založenej v zbierke listín obchodného registra (hoc aj Mgr. Juraj Bugala na valnom zhromaždení zastupoval BIZZ, s.r.o., ale bol to on, kto sa valného zhromaždenia osobne zúčastnil a prejavoval vôľu v mene BIZZ, s.r.o. navonok) a potom tie isté osoby podpisovali v mene oprávnenej osoby a partnera verejného sektora tak verifikačný dokument, ako aj dohodu o plnení povinností oprávnenej osoby, môže to oprávnene vzbudiť pochybnosti o nestrannosti takejto verifikácie oprávnenou osobou. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že v mene partnera verejného sektora konajú a podpisujú obaja konatelia spoločne, t.j. že v mene partnera verejného sektora konali spoločne W.. W. K. a W.. V. K..

16. Okresný súd ďalej konštatoval, že hoci vzťah Mgr. Juraja Bugalu, W.. J. K. a W.. W. K., ako spoločníkov v spoločnosti GGFS s.r.o. nemožno kvalifikovať ako spoločné podnikanie v zmysle jeho legálnej definície podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, no ide nepochybne o vzťah obchodnoprávny v zmysle § 261 ods. 6 písm. a) Obchodného zákonníka. Tento vzťah by sa dal pripodobniť k vzťahu spoluvlastníkov vecí, hoci ho s ním vzhľadom na špecifickú povahu obchodného podielu nemožno úplne stotožniť. Ak by sme posudzovali nestrannosť sudcu pri rozhodovaní vo veci, kde jednou zo strán by prostredníctvom svojej obchodnej spoločnosti bol spoluvlastník, napr. nehnuteľnosti, ktorej spoluvlastníkom by bol aj sudca konajúci vo veci, objektívne by to mohlo vyvolať pochybnosti o nestrannosti a nezáujatosti takéhoto sudcu. Aj stav, kedy spoločník a konateľ oprávnenej osoby je spoločníkom v spoločnosti, kde je spoločníkom aj konateľ partnera verejného sektora, vyvoláva objektívne oprávnené pochybnosti o nestrannosti výkonu verifikácie oprávnenou osobou. V danej veci tak vzťah medzi Mgr. Jurajom Bugalom a W.. W. K. nemožno posudzovať iba ako vzťah advokáta a klienta, ale aj ako vzťah dvoch spoločníkov obchodnej spoločnosti, ktorý môže byť tak pozitívny ako aj negatívny a môže sa v priebehu času vyvíjať. Z objektívneho pohľadu však vzťah spoločníkov spochybňuje nestrannosť oprávnenej osoby pri vykonávaní úkonov podľa zákona č. 315/2016 Z. z. Súčasne v tejto veci je podľa okresného súdu potrebné poukázať aj na to, že Mgr. Juraj Bugala bol do dňa 2. októbra 2018 členom dozornej rady spoločnosti EBR SERVICES a.s., ktorej jediným akcionárom je spoločnosť GGFS s.r.o. (vo funkcii ho dňa 2. októbra 2018 obdobne ako v právnickej osobe Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o. vymenila Q.. P. E. V.). Dozorná rada spoločnosti EBR SERVICES a.s. pritom nemá len kontrolnú funkciu, ale do jej pôsobnosti patrí, napr. aj menovanie a odvolávanie členov štatutárneho orgánu spoločnosti. Mgr. Juraj Bugala ako člen dozornej rady, ktorého do funkcie ustanovil dňa 10. októbra 2014 v mene vtedajšieho jediného spoločníka W.. J. K., na zasadnutí dozornej rady konanom dňa 10. októbra 2014 hlasoval za odvolanie dovtedajších členov predstavenstva a za vymenovanie jediného člena predstavenstva, a to W.. W. K., V., ktorý sa stal predsedom predstavenstva spoločnosti EBR SERVICES a.s. Okolnosť, že Mgr. Juraj Bugala a W.. W. K. sa stretli v obchodnej spoločnosti EBR SERVICES a.s., pričom jeden v pozícii štatutárneho orgánu spoločnosti a druhý v pozícii člena dozornej rady, ktorá ho vymenovala do funkcie a súčasne, ktorá vzhľadom na oprávnenia dozornej rady dohliada na jeho činnosť, oprávnená osoba nezmienuje, hoci údaje o členoch dozornej rady a členoch predstavenstva sú priamo zistiteľné z obchodného registra. Zdôrazňovala však, že spoločníci spoločnosti vykonávajúci svoje práva prostredníctvom valného

zhromaždenia sa stretávajú naozaj len sporadicky, a teda ani z hľadiska periodicity zasadnutí valného zhromaždenia spoločnosti GGFS s.r.o. nemohol vzťah p. Juraja Bugalu a p. J. K. alebo p. W. K. objektívne prerásť do pomeru kolegiálneho, a už vôbec nie do pomeru priateľského. V tomto ohľade, keďže je zrejmé, že p. Juraj Bugala bol členom dozornej rady, ktorá okrem iného dohliada na činnosť štatutárneho orgánu, t.j. na činnosť W.. W. K., za ktorého ustanovenie do funkcie navyše hlasoval, potom podľa okresného súdu vyjadrenia oprávnenej osoby vyznievajú nedôveryhodne.

17. Okresný súd na tomto mieste považoval za vhodné spomenúť uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obdo 68/2015 zo dňa 11. januára 2017 (následne posúdené ako ústavné konformné uznesením Ústavného súdu SR č. k. III. ÚS 504/2017-21 zo dňa 1. augusta 2017), v ktorom bol posudzovaný dopad vzťahu minoritného akcionára, ktorý hlasoval za ustanovenie členky predstavenstva do jej funkcie, a ktorá sa neskôr stala zákonnou sudkyňou vo veci, kde vystupoval tento minoritný akcionár, na nestrannosť danej sudkyne. Takto založený vzťah medzi minoritným akcionárom a dotknutou sudkyňou ako členkou dozornej rady bol posúdený ako dôvod na vylúčenie sudkyne z rozhodovania vecí. Vzhľadom na to, že v spoločnosti EBR SERVICES a.s. zverujú stanovy dozornej rade aj oprávnenie vymenúvať a odvolávať členov predstavenstva, pričom Mgr. Juraj Bugala ako člen dozornej rady hlasoval za vymenovanie do funkcie člena a predsedu predstavenstva W.. W. K., niet dôvod, aby na tento prípad okresný súd nazeral odlišne. Súčasne uvedené rozhodnutie možno obdobne vykladať aj vo vzťahu k hlasovaniu W.. W. K. v súvislosti so vstupom Mgr. Juraja Bugalu do spoločnosti GGFS s.r.o.

18. K Zákonom o registri partnerov verejného sektora okresný súd uviedol, že tento zákon je nepochybne predpisom verejného práva. Pokuty zakotvené v jeho § 13 majú verejnoprávny charakter. Ak má byť verejnoprávna sankcia postihom za protiprávne konanie, musí takto právnou normou reprobované konanie naplňať všetky jeho zákonom stanovené definičné znaky. Inými slovami, používajúc terminológiu právnych odvetví verejného práva, a to práva trestného a práva správneho, musia byť naplnené všetky znaky skutkovej podstaty deliktu. Ak niektoré konanie nie je zákonom explicitne popísané ako reprobované, nie je možné zaň uložiť sankciu. Právne normy zakotvujúce verejnoprávne sankcie nemožno vykladať extenzívne, ale naopak reštriktívne. Ustanovenie § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z., ako dôvod pre zákaz vykonávania úkonov oprávnenej osoby uvádza výslovne vzťah oprávnenej osoby k partnerovi verejného sektora alebo k členom jeho orgánov. Zákon teda výslovne normuje zákaz vykonávania úkonov oprávnenou osobou, ak je oprávnená osoba vo vzťahu k partnerovi verejného sektora alebo k členom orgánov partnera verejného sektora, ktorý spochybňuje jej nestrannosť. W.. W. K. je jedným z členov štatutárneho orgánu partnera verejného sektora, a z toho titulu sa spolupodieľa na riadení partnera verejného sektora, spolurozhoduje o jeho obchodnom vedení, zastupuje partnera verejného sektora a koná za neho vo vzťahu k tretím osobám. Vzťah oprávnenej osoby prostredníctvom jej spoločníka a konateľa Mgr. Juraja Bugalu s členom štatutárneho orgánu partnera verejného sektora W.. W. K. je úplne zjavný a ľahko spoznatelný priamo nahliadnutím do výpisov z obchodného registra spoločnosti BIZZ, s.r.o. a GGFS s.r.o., z ktorých je zistiteľná spoločná účasť Mgr. Juraja Bugalu a W.. W. K. v obchodnej spoločnosti GGFS s.r.o. ako spoločníkov (či už najskôr priamo W.. W. K. a následne prostredníctvom PKA LTD. a Mgr. Juraja Bugalu nepriamo cez BIZZ, s.r.o.), pričom ani jedna z týchto osôb nemôže tvrdiť, že o uvedenom vzťahu nemala vedomosť. Okresný súd v nadväznosti na uvedené uzavrel, že vzhľadom na vzťah oprávnenej osoby k členovi orgánu partnera verejného sektora, a to bez ohľadu na to, že W.. W. K. má v spoločnosti GGFS s.r.o. obchodný podiel vo veľkosti 20%, t.j. nie väčšinový obchodný podiel, oprávnená osoba nesmela vykonávať úkony podľa zákona o registri partnerov verejného sektora vo vzťahu k partnerovi verejného sektora C.E.N. s.r.o. a došlo tak k porušeniu zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z.

19. Podľa okresného súdu z uvedeného vyplýva, že vzťah medzi konateľom partnera verejného sektora a konateľom oprávnenej osoby, založený ich spoločnou účasťou ako spoločníkov v tretej obchodnej spoločnosti (aj keď prostredníctvom iných právnických osôb nimi ovládaných), je objektívne spôsobilý vyvolať pochybnosti o nestrannosti oprávnenej osoby pri vykonávaní úkonov podľa zákona o registri partnerov verejného sektora vo vzťahu k partnerovi verejného sektora a oprávnená osoba je tak podľa § 19 písm. c) zákona o registri partnerov verejného sektora vylúčená z vykonávania úkonov podľa zákona

o registri partnerov verejného sektora vo vzťahu k partnerovi verejného sektora. Podľa vyjadrenia konateľa partnera verejného sektora W. W. K., V. a oprávnenej osoby v prípade, pokiaľ by sa v zmysle ustanovenia § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. mal za diskvalifikačný považovať za iný vzťah oprávnenej osoby k partnerovi verejného sektora alebo členom jeho orgánov ako personálne alebo majetkové prepojenie s partnerom verejného sektora aj vzťah založený na tom, že spoločník oprávnenej osoby, ktorý v nej nemá väčšinový podiel, má nepriamy 10% majetkový podiel v obchodnej spoločnosti, v ktorej má 70% (resp. 20%) nepriamy obchodný podiel jeden z členov orgánu registrovaného partnera verejného sektora, preverenie „majetkových alebo personálnych prepojení“ dotknutých osôb by bolo mimoriadne náročné a vyžadovalo by vykonanie úkonov mimo rámca predpokladaného zákonom o registri partnerov verejného sektora, pričom partner verejného sektora navyše nemá možnosť tieto skutočnosti nezávisle zistiť. Vo vzťahu k tejto argumentácii okresný súd dáva do pozornosti, že tak osoba konateľa oprávnenej osoby, ktorá priamo vykonávala identifikáciu konečného užívateľa výhod, ako aj konateľ partnera verejného sektora W. W. K., M.B.A. vedeli a museli vedieť, že obaja majú účasť (priamu, alebo nepriamu) v jednej obchodnej spoločnosti (GGFS s.r.o.), a že majú práva a povinnosti s tým spojené. Preto uvedená námietka nemá v tejto veci opodstatnenie, prihliadnuc na to, že súd vyhodnocuje dôvodnosť vylúčenia oprávnenej osoby z vykonávania úkonov podľa zákona č. 315/2016 Z. z. pre partnera verejného sektora pri každom partnerovi verejného sektora samostatne.

20. Okresný súd preskúmal, či partner verejného sektora bol do registra partnerov verejného sektora zapísaný dobrovoľne, alebo obligatórne, keďže v zmysle § 17 ods. 2 zákona č. 315/2016 Z. z. je sankčný mechanizmus podľa § 13 možné uplatniť len voči subjektom obligatórne zapisovaným do registra partnerov verejného sektora. Výkonom lustrácie v Centrálnom registri zmlúv súd zistil, že objemy finančných prostriedkov, ktoré získava partner verejného sektora na základe zmlúv podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 315/2016 Z. z., celkom zjavne prevyšujú zákonné limity, ktoré zakladajú povinnosť obligatórneho zápisu partnera verejného sektora do registra partnerov verejného sektora. Súd preto uzavrel, že v tejto veci možno ukladať sankcie podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z.

21. K charakteru pokuty okresný súd uviedol, že pokuta nemá mať iba sankčný charakter, ale súčasne aj výchovný a stimulačný. Uložením pokuty sa má docieľiť náprava v konaní osôb porušujúcich pravidlá nastavené zákonom o registri partnerov verejného sektora a jej výška má byť dostatočným stimulom na zmenu správania sankcionovaného subjektu. Nie je cieľom finančne likvidovať tento subjekt, na druhej strane však zákon takýto postup nevylučuje a je plne na rozhodnutí sankcionovateľného subjektu zvážiť svoje správanie. Pri ukladaní pokuty registrujúci orgán prihliada najmä na povahu, závažnosť, spôsob a následky porušenia povinnosti. Výška pokuty ukladanej partnerovi verejného sektora je stanovená priamo zákonom, a to sumou hospodárskeho prospechu, ktorý partner verejného sektora získal zo zmluvy. Len v prípade, ak tento hospodársky prospech nie je možné zistiť, pokuta sa uloží v rozmedzí od 10 000 eur do 1 000 000 eur. Určenie výšky pokuty v rámci zákonom stanoveného rozpätia je vecou uváženia súdu, pričom v takomto prípade súd zohľadňuje otázku povahy, závažnosti, spôsobu a následkov porušenia povinnosti, príp. ďalšie okolnosti viažuce sa k sankcionovanému porušeniu zákona (napr. dobu trvania protiprávneho stavu), aby pokuta spĺňala nielen požiadavku individuálnej represie, ale pôsobila aj preventívne s cieľom pozitívne ovplyvniť správanie sa povinnej osoby, príp. tretích osôb (funkcia individuálnej a generálnej prevencie). K pojmu „hospodársky prospech“ okresný súd uvádza, že považuje za správne chápanie tohto pojmu tak, ako bolo vysvetlené v dôvodovej správe k zákonu o registri partnerov verejného sektora, podľa ktorej „spôsob vyčíslenia hospodárskeho prospechu závisí od predmetu zmluvy. Jedným zo spôsobov vyčíslenia hospodárskeho prospechu je rozdiel medzi cenou, ktorú subjekt verejného sektora uhradil partnerovi verejného sektora za dodanie tovaru alebo služieb, a finančnými prostriedkami, ktoré partner verejného sektora vynaložil na obstaranie, resp. vyrobenie/poskytnutie tovarov alebo služieb, ktoré sú predmetom plnenia podľa zmluvy alebo dohody a boli v skutočnosti dodané. Analogicky preto platí tiež, že ak partner verejného sektora nadobúdala majetok, práva k majetku alebo majetkové práva, predstavuje hospodársky prospech rozdiel medzi finančnými prostriedkami, ktoré za tieto práva zaplatil, a trhovou hodnotou, ktorú získal“. Inými slovami, hospodársky prospech treba chápať nie ako obrat partnera verejného sektora s verejným sektorom, ale zisk, ktorý bol partnerom verejného sektora vytvorený z relevantných transakcií s verejným sektorom. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že na to, aby mohol byť hospodársky prospech riadne vyčíslený,

je potrebné poznať priame, preukázateľné a účelné náklady (výdavky) partnera verejného sektora vynaložené na plnenie zmluvy alebo dohody (oprávnené náklady).

22. Z obsahu zmlúv, ktoré zakladajú povinnosť registrácie partnera verejného sektora v registri partnerov verejného sektora, podľa okresného súdu vyplýva, že ich predmetom je spravidla odplatné poskytnutie vysielacieho času zo strany partnera verejného sektora pre účely vysielania mediálnych vstupov vysielaných televíznou programovou službou TA3, ktorej vysielateľom je partner verejného sektora. V jednotlivých zmluvách je obsiahnutá dohoda o cene, podľa ktorej cena zahŕňa všetky náklady poskytovateľa. Napr. v Zmluve o odvysielaní komunikátov, uzatvorenej medzi obchodnou spoločnosťou TIPOS, národná lotériová spoločnosť, a.s. a partnerom verejného sektora bola odmena dohodnutá s tým, že zahŕňa akékoľvek a všetky náklady, poplatky, dane (okrem dane z pridanej hodnoty), výdavky a akékoľvek plnenia a náhrady spojené s plnením vysielateľa podľa tejto zmluvy a obsahuje aj primeraný zisk (článok 5 bod 5.1 zmluvy). Podľa poznámok k účtovnej závierke za rok 2018 tržby partnera verejného sektora za vlastné výkony a tovar tvoria tržby za predaj reklamného priestoru, tržby za predaj ostatných služieb (výroba reklamných spotov, služby grafikov) a ostatné tržby. Medzi náklady patrili napr. náklady voči audítorovi, náklady za overenie individuálnej účtovnej závierky, náklady na externých spolupracovníkov, telekomunikačné poplatky, internet, prenájom satelitu, služby spravodajských agentúr, reklama, opravy a údržba, nájomné prevádzkovej budovy; kancelárske priestory, reprezentačné náklady, ostatné nájomné (operatívny lízing), prieskumy trhu, verejnej mienky, externé ekonomické služby, strážna služba, dopravné služby, ochranné zväzy, právne služby, ostatné služby, dary, poisťné, ostatné, osobné náklady, atď. Hoci tieto položky sú v poznámkach k účtovnej závierke vyčíslené, podľa názoru súdu ani z podrobnejšej účtovnej evidencie by nebolo možné určiť, ktoré náklady, a v akom rozsahu sa viažu k predmetným zmluvám. Preto sa okresnému súdu javí, že v posudzovanom prípade hospodársky prospech je mimoriadne obtiažne, resp. nemožné určiť. Preto okresný súd dospel k záveru, že výška hospodárskeho prospechu sa v tomto prípade nedá určiť, v dôsledku ktorej skutočnosti pristúpil k stanoveniu výšky pokuty v zákonom stanovenom rozmedzí od 10 000 eur do 1 000 000 eur, rešpektujúc zásady ukladania sankcií.

23. Okresný súd konštatoval, že primárnym účelom sankcie ukladanej partnerovi verejného sektora podľa § 13 ods. 1 písm. a) zákona č. 315/2016 Z. z. je odčerpanie hospodárskeho prospechu, ktorý partner verejného sektora získal plnením zmluvy, pri ktorej došlo k porušeniu jeho povinností podľa zákona č. 315/2016 Z. z. (viď aj dôvodovú správu k zákonu o registri partnerov verejného sektora). Z hľadiska naplnenia účelu zákona, ktorým je najmä zabezpečenie publicity pravdivých a úplných údajov o konečných užívateľoch výhod zapísaných subjektov, je táto sankcia spojená najmä s naplnením prvých dvoch skutkových podstát uvedených v § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. - uvedením nepravdivých a neúplných údajov v návrhu alebo nepodaním návrhu v zákonnej lehote, ktoré obe majú za následok, že údaje v registri nie sú pravdivé a aktuálne. Hoci zákonodarca stanovuje sankciu pre partnera verejného sektora vo výške získaného hospodárskeho prospechu aj ako dôsledok porušenia zákazu podľa § 19, nemožno nezohľadniť aj skutočnosť, že v posudzovanom prípade porušenie povinností partnerom verejného sektora nemalo za následok nepravdivý alebo neúplný zápis. Sankcia za porušenie zákazu podľa § 19 chráni záujem štátu na nestrannom výkone povinností oprávnenej osoby s cieľom, aby nestranná verifikácia viedla k zápisu pravdivých a úplných údajov do registra. Napriek tomu je však namieste, aby okresný súd pri určení výšky pokuty v prípade, že hospodársky prospech nie je možné určiť, vychádzal minimálne z údajov uvedených v účtovných závierkach dostupných v registri účtovných závierok, príp. z údajov zistených z podkladov predložených účastníkmi konania (pokiaľ o ich pravosti a pravdivosti nenadobudne pochybnosť) alebo zistených z iných zdrojov, a to s cieľom stanoviť výšku pokuty s ohľadom na hospodárske výsledky partnera verejného sektora v snahe vyhnúť sa tomu, aby partner verejného sektora považoval uloženú pokutu vzhľadom na objem výnosov, ktoré získal na základe zmlúv podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 315/2016 Z. z. za „bezvýznamnú“, z ktorého dôvodu by nemohla plniť účel sankcie alebo naopak, aby uložená sankcia nemala likvidačný charakter.

24. Okresný súd pre stanovenie výšky pokuty v zákonom stanovenom rozpätí považoval za inšpiratívny aj nález Ústavného súdu ČR zo dňa 9. marca 2004 sp.zn. Pl. ÚS 38/02, podľa ktorého „z charakteru

pokuty jako majetkové sankce nutně vyplývá, že mali být individualizovaná a přiměřená, musí reflektovat i majetkové poměry potrestaného. Stejná výše pokuty uložená majetnému se bude jevit jako směšná a neúčinná, zatímco v případě postihu nemajetného může působit drakonicky a likvidačně. Není tedy porušením principu relativní rovnosti, když dvěma osobám v různých situacích bude uložena pokuta v různé výši, byť by jediným rozdílem jejich situace měly být právě rozdílné majetkové poměry. Z věcného hlediska (účel zákona) lze dokonce dospět k závěru, že kritérium zkoumání majetkových poměrů delikventa při úvaze o výši ukládané pokuty je nezbytné a komplementární - nikoli ovšem proto, že vysoké pokuty by byly nevymahatelné (jak tvrdí Poslanecká sněmovna), ale vzhledem k riziku „likvidačního“ účinku nepřiměřeně vysoké pokuty. Pokuta jakožto trest musí být diferencovaná, aby efektivně působila jako trest i jako odstrašení (individuální a generální prevence)”. Rovnako sa v tomto smere súd stotožnil s argumentáciou uznesenia rozšíreného senátu Najvyššieho správneho súdu ČR zo dňa 20. apríla 2010 č. j. 1 As 9/2008-133 publikovaného pod č. 2092/2010 Sb. NSS, podľa ktorého „orgán ukládajúc pokutu za jiný správný delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí“.

25. Podľa názoru okresného súdu je pri rešpektovaní zásady proporcionality (aby výška sankcie bola primeraná závažnosti a dôsledkom porušenia povinnosti, ktorá je sankcionovaná), potreby individuálnej (náprava budúceho konania toho, kto povinnosť porušil) a generálnej (výchovné pôsobenie sankcie na iných partnerov verejného sektora) prevencie, prihliadnuc na okolnosť, že zákon o registri partnerov verejného sektora je právny predpis, ktorého aplikácia vyvolávala vzhľadom na novosť tejto právnej úpravy množstvo otázok a pochybností o výklade niektorých ustanovení, primerané v okolnostiach individuálneho posudzovaného prípadu uložiť partnerovi verejného sektora pokutu v dolnej polovici zákonného rozpätia, a to vo výške 50 000 eur. Určenie výšky pokuty považuje okresný súd za adekvátnu a proporcionálnu vo vzťahu ku konkrétnemu porušeniu zákona o registri partnerov verejného sektora aj vo väzbe na to, že zápis v registri partnerov verejného sektora o konečných užívateľoch výhod sa javí ako pravdivý a úplný. Takáto výška pokuty nebude mať likvidačný charakter pre partnera verejného sektora a zodpovedá necelým 1,4% z výnosov, ktoré partner verejného sektora získal zo zmlúv, ktoré súd dohľadal lustráciou v Centrálnom registri zmlúv za čas, keď povinnosti oprávnenej osoby plnila oprávnená osoba Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., ktorá bola v zmysle § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. z vykonávania úkonov podľa tohto zákona vylúčená (390 000 eur + 144 000 eur + 300 000 eur + 284 180,40 eura + 603 212,40 eura + 599 904 eur + 155 988 eur + 144 000 eur + 297 982,20 eura + 480 055,20 eura + 252 000 eur = 3 651 322,20 eura). Súčasne nezodpovedá ani 1% čistého obratu partnera verejného sektora za rok 2018 zisteného z jeho verejne prístupnej účtovnej závierky (týmito číslami súd len demonštruje nelikvidačný charakter výšky pokuty pre partnera verejného sektora, a teda rešpektovanie zásady proporcionality pri jej ukladaní). Súčasne určenie výšky pokuty okresný súd považuje vzhľadom na výnosy partnera plynúce zo zmlúv podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 315/2016 Z. z. pri zohľadnení celkových nákladov partnera verejného sektora za dostatočne výchovnú pre iných partnerov verejného sektora, ktorí by potencionálne mohli porušiť zákaz podľa § 19 zákona č. 315/2016 Z. z., hoci toto porušenie by nemalo za následok uvedenie nepravdivých alebo neúplných údajov do registra partnerov verejného sektora.

26. K prípadnej námietke partnera verejného sektora vo vzťahu k výške okresným súdom určenej pokuty s poukazom na to, že partner verejného sektora vykazoval za roky 2017 a 2018 záporný hospodársky výsledok (v roku 2018 strata 282 330 eur, v roku 2017 strata 58 980 eur), a teda, že bolo potrebné zohľadniť nákladovosť poskytovaných služieb, okresný súd uviedol, že prípadná neefektívnosť a nehospodárnosť obchodnej spoločnosti (príp. daňová optimalizácia) nemôžu byť dôvodom na to, aby okresný súd neuložil dotknutej osobe pokutu vôbec, alebo len v symbolickej výške, nakoľko v takomto prípade by pokuta nemohla objektívne plniť účel predpokladaný zákonom. Je potrebné zdôrazniť, že partner verejného sektora je podnikateľský subjekt založený za účelom dosahovania zisku a je jeho voľbou, či bude podnikat' napriek tomu, že nie je schopný dosiahnuť pozitívny hospodársky výsledok z tejto činnosti plynúci. Navyše, odmena dohodnutá v zmluvách podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 315/2016 Z. z. bola dohodnutá aj s ohľadom na náklady a primeraný zisk a ako už súd uviedol,

hospodársky prospech z týchto zmlúv nie je možné určiť, nakoľko nie je možné oddeliť náklady vynakladané na predaj tovarov a služby. To znamená, že pokiaľ aj partner verejného sektora celkovo hospodári so stratou, nemusí to automaticky znamenať, že zo zmlúv podľa § 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 315/2016 Z. z. nedosahuje pozitívne čiastkové hospodárske výsledky. Čistý obrat partnera verejného sektora v roku 2017 bol 7 716 253 eur a v roku 2018 bol 8 516 963 eur, pričom za obdobie, keď povinnosti oprávnenej osoby plnil pre partnera verejného sektora subjekt Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o. bol výnos zo zmlúv 2 ods. 1 písm. d) zákona č. 315/2016 Z. z. približne 3 651 322,20 eura (uvedená suma nemusí byť presná, avšak v tomto prípade to ani nie je potrebné, postačuje približná hodnota, z ktorej súd vychádza). Preto aj s ohľadom na tieto údaje okresným súdom uložená pokuta sa nemôže javiť ako neprimerane vysoká, resp. likvidačná a okresný súd ju pri zohľadnení východísk uvedených v predchádzajúcich odsekoch považuje za primeranú.

27. K pokutám uloženým členom štatutárneho orgánu W.. W. K. a W.. V. K. okresný súd uvádza, že pokuta ukladaná štatutárnemu orgánu je v zásade pokutou za nesprávny výber oprávnenej osoby (culpa in eligendo), ktorá mala byť s ohľadom na znenie § 19 zákona o registri partnerov verejného sektora vylúčená z vykonávania úkonov vo veci partnera verejného sektora. Konateľ W.. W. K. vedel a musel vedieť o svojich vzťahoch s konateľom oprávnenej osoby Mgr. Jurajom Bugalom. Okresný súd musel uložiť pokutu aj konateľke W.. V. K., a to aj napriek jej tvrdeniam, že nemá žiadne informácie týkajúce sa dôvodov a podmienok nadobudnutia podielu v spoločnosti GGFS s.r.o. spoločnosťou BIZZ, s.r.o., a že z jej pozície člena štatutárneho orgánu partnera verejného sektora nemôže objektívne určiť a posúdiť, či oprávnená osoba je vylúčená podľa ustanovenia § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. K tejto otázke sa môže podľa jej názoru kvalifikovane vyjadriť iba oprávnená osoba, resp. jej štatutárni zástupcovia, nakoľko len oni disponujú informáciami pre posúdenie ich nestrannosti. Poukázala tiež na to, že pri priamom prepojení oprávnenej osoby a partnera verejného sektora musí byť obom stranám zrejmé, že oprávnená osoba je vylúčená. V tejto veci však nepriame prepojenie oprávnenej osoby a partnera verejného sektora a jeho vplyv na nestrannosť oprávnenej osoby nie je štatutárnym zástupcom jednoznačne viditeľné a zrejmé pričom, ak oprávnená osoba svoje prípadné vylúčenie z dôvodu nepriameho prepojenia iniciatívne neoznámí, partner verejného sektora takéto prepojenia aktívne zistiť nevie a ani nemusí, keďže svoje vylúčenie by mala partnerovi verejného sektora oznámiť oprávnená osoba.

28. V tejto súvislosti je podľa okresného súdu potrebné zdôrazniť, že nemožno opomíňať princíp materiálnej a formálnej publicity vyplývajúci z úpravy obchodného registra obsiahnutej v § 27 Obchodného zákonníka, sledujúci plnenie základnej funkcie obchodného registra, ktorou je zabezpečenie transparentnosti v podnikateľských vzťahoch. Preto pokiaľ sú nejaké údaje zapísané v obchodnom registri, predpokladá sa (nevyvrátiteľná právna domnienka), že zapísané údaje sú všeobecne známe a tretie osoby majú o nich vedomosť. Obrana konateľky partnera verejného sektora je preto podľa názoru okresného súdu založená na rozumných argumentoch (neplatí však vo vzťahu k W.. W. K., tak ako sa uvádza v odseku 93. tohto uznesenia), subjektívnu nevedomosť tretej osoby o zapísanom údaji v obchodnom registri však nie je možné namietat' ani ospravedlniť. Keďže spoločná účasť Mgr. Juraja Bugalu a W.. W. K. v obchodnej spoločnosti GGFS s.r.o. bola priamo zistiteľná z obchodného registra, čo je prejavom formálnej publicity obchodného registra, založenej na skutočnosti, že údaje zapísané v obchodnom registri sú všeobecne prístupné a ľahko dostupné komukoľvek, obrane W.. V. K. nemožno priznať relevanciu. Navyše, aj pokiaľ by člen štatutárneho orgánu naozaj nemal vedomosť a vzťahu Mgr. Juraja Bugalu s W.. W. Komorníkom, uvedené by nemohlo mať za následok neuloženie pokuty tejto osobe. Takáto skutočnosť by mohla byť dôvodom na to, aby okresný súd na ňu prihliadal pri určovaní výšky pokuty, vzhľadom na objektívny charakter posudzovania konania člena štatutárneho orgánu vo vzťahu k výberu oprávnenej osoby by však nemohla byť dôvodom na jeho vyvinenie sa zo zodpovednosti za nesprávny výber oprávnenej osoby. Je povinnosťou štatutárneho orgánu, prípadne jeho členov konať s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov, pričom sú povinní zaobstarať si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu a rozhodnutia (informácie z verejných registrov nevynímajúc). Súd nemá vedomosť o tom, ako prebiehalo rozhodovanie o osobe, ktorá bude pre partnera verejného sektora plniť povinnosti oprávnenej osoby, avšak keďže padla voľba na advokátsku kanceláriu Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., za toto rozhodnutie je potrebné v súlade s ustanovením § 13 zákona č.

315/2016 Z. z. potrebné prijať zodpovednosť.

29. K uloženiu pokuty členom štatutárneho orgánu partnera verejného sektora na spodnej hranici zákonného rozpätia uviedol okresný súd viacero dôvodov. V prvom rade konštatoval, že ide o prvé porušenie zákona o registri partnerov verejného sektora zo strany konateľov partnera verejného sektora, zbral tiež do úvahy kritéria uvedené v § 13 ods. 6 zákona o registri partnerov verejného sektora a zohľadnil, že doposiaľ nebola spochybnená správnosť údajov zapísaných o partnerovi verejného sektora v registri partnerov verejného sektora, porušenie § 19 zákona o registri partnerov verejného sektora teda nemalo škodlivý následok v podobe nesprávneho zápisu údajov a ukladaná pokuta má tak preventívny charakter. V neposlednom rade okresný súd zohľadnil aj skutočnosť, že problematika vylúčenia oprávnenej osoby z vykonávania úkonov podľa zákona o registri partnerov verejného sektora je úplne novou, preto pri absencii akejkoľvek použiteľnej odbornej literatúry a judikatúry nie je ľahké pre kohokoľvek sa správne v problematike zorientovať, čomu musí zodpovedať aj výška uloženej sankcie. Vo výroku o pokute uloženej členom štatutárneho orgánu okresný súd zohľadnil aj ručenie oprávnenej osoby za zaplatenie tejto pokuty, pričom tento výrok zodpovedá záverom ešte federálnej judikatúry o vzťahu dlžníka a ručiteľa (R 2/1975: Vzhľadom na osobitnú úpravu ručenia a na povahu právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom a veriteľom a ručiteľom treba pokladať za vecne správny výrok rozsudku o žalobe veriteľa proti dlžníkovi a ručiteľovi v znení, že „žalovaní sú povinní zaplatiť žalobcoví“ istinu s príslušenstvom v stanovenej lehote s tým, že „plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého žalovaného“).

30. K pokute uloženej oprávnenej osobe okresný súd uviedol, že aj táto má preventívny charakter, keďže nedošlo k škodlivému následku v podobe zápisu nesprávnych údajov do registra. Úvahy o výške pokuty uvedené v predchádzajúcom odseku platia v zásade aj pre pokutu ukladanú oprávnenej osobe, no s tým rozdielom, že zákaz uvedený v § 19 zákona o registri partnerov verejného sektora sa týka priamo oprávnenej osoby. U oprávnenej osoby sa predpokladá, že úkony podľa zákona o registri partnerov verejného sektora vykoná profesionálne a s odbornou starostlivosťou, ktorej súčasťou je aj schopnosť oprávnenej osoby vyvarovať sa pri svojom konaní konfliktu záujmov. Je to predovšetkým oprávnená osoba, ktorá ako osoba práva znalá má povinnosť rozpoznať svoje možné vylúčenie z vykonávania úkonov vo vzťahu ku konkrétnemu partnerovi verejného sektora a eventuálne vykonávanie úkonov odmietnuť. Z tohto dôvodu okresný súd uložil (pri rovnakom zákonnom rozpätí výšky pokuty u oprávnenej osoby ako aj pri členovi štatutárneho orgánu partnera verejného sektora) oprávnenej osobe pokutu vo väčšej výške ako členovi štatutárneho orgánu partnera verejného sektora (avšak tiež v dolnej polovici zákonného rozpätia), a to vo výške 20 000 eur.

31. Uloženú pokutu sú účastníci konania povinní zaplatiť na účet Okresného súdu Žilina, vedený v Štátnej pokladnici, podľa platobných údajov uvedených v pripojených príkazoch na úhradu. Okresný súd účastníkov konania upozornil na ustanovenie § 13 ods. 2 zákona č. 315/2016 Z. z., podľa ktorého registrujúci orgán vykoná výmaz zapísaného partnera verejného sektora, ak právoplatne uložil pokutu za porušenie zákazu podľa § 19 a táto pokuta nebola v lehote určenej súdom zaplatená. Vzhľadom na tento následok nezaplatenia pokuty riadne a včas určil okresný súd lehotu na zaplatenie pokuty na 15 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti príslušného výroku uznesenia. O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko žiaden z účastníkov si nárok na náhradu trov konania neuplatnil.

32. O odvolaní oprávnenej osoby rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) uznesením zo dňa 10. augusta 2021 č. k. 14Cob/60/2021-388, tak, že uznesenie Okresného súdu Žilina zo dňa 30. augusta 2019 č. k. 43PPok/7/2018-141 vo výrokoch IV. a V. potvrdil a nepriznal žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

33. Odvolací súd uviedol, že v otázke prípustnosti podania odvolania poukazuje na odlišné znenie ust. § 13 ods. 7 zákona k dátumu uznesenia okresného súdu a znenie platné v štádiu odvolacieho konania. Podstatné pre prípustnosť odvolania oprávnenej osoby bolo podľa názoru odvolacieho súdu, že v zmysle

rozhodnutia okresného súdu pri uložení pokuty konateľovi PVS bolo vyjadrené, že za jej zaplatenie ručí oprávnená osoba - Advokátska kancelária Bugala - Ďurček, s.r.o., Miletičova 5B, Bratislava, IČO: 36 731 544.

34. Toto ručenie oprávnenej osoby je vyjadrené aj v ust. § 13 ods. 5 zákona. Odvolací súd upriamil pozornosť na dôvodovú správu k zákonu č. 241/2019 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 315/2016 Z. z. vo vzťahu k ust. § 13 ods. 7 zákona, v ktorej sa uvádza, že týmto „dochádza k zosúladieniu uvedeného ustanovenia s § 13 ods. 5 zákona, ktorý vzťah partnera verejného sektora a oprávnenej osoby z uloženej pokuty považuje za ručiteľský, nie za vzťah solidárnej zodpovednosti“. Vzhľadom k tomuto zosúladieniu ručiteľského vystupovania oprávnenej osoby, konkrétne v ust. § 13 ods. 7 zákona, účinného od 1. septembra 2019, potom prípustnosť odvolania proti rozhodnutiu okresného súdu mala zo zákona oprávnená osoba.

35. Odvolací súd zdôraznil, že v zmysle výroku IV. napadnutého uznesenia okresného súdu vo vzťahu k oprávnenosti podania odvolania oprávnenou osobou bolo určujúce vyjadrenie ručiteľského záväzku tejto oprávnenej osoby za pokutu uloženú konateľovi PVS a nie to, či bola uložená pokuta spoločne a nerozdielne s konateľom PVS. Ručeniu už podľa ustálenej súdnej praxe zodpovedá výrok plnenia tak, že plnením jedného z účastníkov zaniká v rozsahu poskytnutého plnenia povinnosť druhého z účastníkov a nie solidárnosť vyjadreného plnenia, t.j. plniť spoločne a nerozdielne tak, ako to bolo v zmysle znenia ust. § 13 ods. 7 zákona do 31. augusta 2019. Oprávnenej osobe zákon priamo zveruje možnosť podania odvolania. Oprávnená osoba v podanom odvolaní uviedla rozsah odvolania, ktorým napáda výrok IV. uznesenia okresného súdu. Oprávnená osoba má účastníctvo v konaní o uložení pokuty podľa ust. § 13 ods. 5 v spojení s ust. § 13 ods. 1 zákona, t.j. v konaní o uložení pokuty partnerovi verejného sektora a štatutárnemu orgánu, v danom prípade konateľovi PVS, ktoré účastníctvo je zachované aj vo vyvolanom odvolacom konaní.

36. Odvolací súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 2. apríla 2020 č. k. I. ÚS 147/2020-51, z ktorého vyplýva, že podaním odvolania oprávnenou osobou sa „otvára“ celé napadnuté rozhodnutie okresného súdu, t.j. v celosti jeho výrokovej časti uloženia pokuty PVS, konateľovi PVS, oprávnenej osobe a k týmto výrokom viažuce sa odôvodnenie. Vzhľadom na to, že v ust. § 16 ods. 5 zákon odkazuje na primerané použitie ustanovení Civilného mimosporového poriadku, odvolací súd v súlade s názorom vysloveným ústavným súdom v uznesení zo dňa 2. apríla 2020 č. k. I. ÚS 147/2020-51, skonštatoval, že aj odvolanie podané PVS a konateľom PVS je prípustné proti uzneseniu okresného súdu. Odvolací súd posúdil konanie a rozhodovanie o pokute vzhľadom k obsahu zákona v spojení s napadnutým uznesením okresného súdu ako konanie a rozhodovanie vo veci samej. S prihliadnutím k tomu, že podľa ust. § 59 ods. 1 CMP je odvolanie prípustné proti uzneseniu okresného súdu, ktorým sa rozhodlo vo veci samej, teda aj rozhodnutie okresného súdu o uložení pokuty, odvolací súd v zhode s uznesením ústavného súdu konštatuje, že odvolanie proti rozhodnutiu okresného súdu bolo prípustné aj zo strany PVS a konateľa PVS.

37. V rámci podaného odvolania oprávnená osoba namietla, že rozhodnutie okresného súdu nemá náležitosti podľa ust. § 220 ods. 2 CSP, je nedostatočne odôvodnené. Odvolací súd po oboznámení sa s napadnutým uznesením okresného súdu bol toho názoru, že toto má náležitosti vyžadované ust. § 220 ods. 2 CSP. Okresný súd svoje rozhodnutie riadnym spôsobom zdôvodnil, keď vyjadril samostatne zistený skutkový stav vyjadril, ktoré rozhodné ustanovenia zákona č. 315/2016 Z. z. aplikoval, prehľadne vyjadril právne posúdenie, ako aj rozhodné okolnosti k uloženým pokutám. Okresný súd vyjadril skutkové a právne východiská, na základe ktorých rozhodol o uložení pokuty tak PVS, ako aj konateľovi PVS a oprávnenej osobe. Všeobecné súdy nie sú povinné dať stanovisko, resp. vyjadriť závery ku každej okolnosti, ktorú predostiera sporová strana, resp. účastník. Je postačujúce, ak sa dajú skutkové a právne závery a tieto zdôvodnia len k okolnostiam podstatnej a rozhodnej povahy, ktoré sú určujúce pre samotné súdne rozhodnutie. Rovnako tak ani konanie o opravnom prostriedku, v danom prípade o odvolaniach PVS, konateľa PVS a oprávnenej osoby, nemá poskytnúť odpoveď na každý odvolací argument, ale len na tie, ktoré majú pre posúdenie odvolacej veci podstatný význam (II. ÚS 78/05). Je už ustálenou súdnou praxou Ústavného súdu SR vyjadrené, že iba skutočnosť, že sa

odvolateľ s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu (I. ÚS 188/06).

38. Oprávnená osoba v podanom odvolaní namietala výrokovú časť uznesenia okresného súdu v tom, že nebola vyjadrená kvalifikácia skutku, za ktorého porušenie bola uložená PVS, členom štatutárneho orgánu PVS a oprávnenej osobe pokuta. Ak registrujúci orgán zahrnul kvalifikáciu skutku len do odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, hoci aj táto podľa oprávnenej osoby nie je dostatočná a chýba opis presného skutku vo výrokovej časti rozhodnutia, spôsobuje to, že by mohlo dôjsť k dvojnásobnému sankcionovaniu účastníka konania za ten istý skutok, čo je v rozpore so zásadou ne bis in idem. Oprávnená osoba mala za to, že napadnuté rozhodnutie trpí nepreskúmateľnosťou, pokiaľ výroková časť napadnutého rozhodnutia neobsahuje kvalifikáciu skutku, ktorú možno vyvodiť len z jeho odôvodnenia. Oprávnená osoba v tomto videla porušenie práva na spravodlivý proces.

39. Uvedenú argumentáciu neposúdil odvolací súd ako relevantnú, a to s poukazom na účel právnej úpravy prijatý zákonom č. 315/2016 Z. z. a charakter konania o uložení pokuty podľa ust. § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. Rozhodnutie registrujúceho orgánu, konkrétne Okresného súdu Žilina, o uložení sankcie podľa § 13 ods. 1 zákona považuje odvolací súd ako špecifický typ rozhodnutia, ktoré svojou povahou vychádza z právnej úpravy konania vo veciach obchodného registra podľa § 278 a nasl. CMP.

40. Odvolací súd ďalej upozornil aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. mája 2020 sp. zn. 3Asan/4/2020, z ktorého podľa odseku 11. odôvodnenia vyplýva záver, že rozhodnutie vydané Okresným súdom Žilina v súdnom konaní podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. je rozhodnutím, ktoré nebolo vydané orgánom verejnej správy. Jednalo sa o rozhodnutie vo veci, v ktorej je daná právomoc súdu ako orgánu súdnej moci v civilnom procese. V spojení s odsekom 12. odôvodnenia predmetného rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo konštatované, že rozhodnutia vydané v konaniach podľa zákona č. 315/2016 Z. z. sú výsledkom súdneho konania (civilného mimosporového procesu), a nie administratívneho konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto kasačnú sťažnosť sťažovateľa zamietol.

41. Odvolací súd poukázal na toto rozhodnutie, pretože aj z nich vyplýva záver charakteru konania o uložení pokuty podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. a to konania, v ktorom sú vydávané rozhodnutia ako výsledok civilného mimosporového procesu, pre ktorý nie je namieste sa domáhať toho, aby vo výrokovej časti takéhoto súdneho rozhodnutia bola uvedená kvalifikácia skutku, za ktorého porušenie bola uložená pokuta. Oprávnená osoba v odvolaní taktiež namietala, že rovnakou vadou trpelo už samotné uznesenie o začatí konania, ktorým registrujúci orgán začal konanie v prejednávanej veci ex offo, ak neuviedol vo výrokovej časti, v čom vidí deliktuálne konanie PVS, konateľa PVS alebo oprávnenej osoby, pre ktoré začal konanie o uložení pokuty podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z.

42. Odvolací dôvod oprávnenej osoby o nepreskúmateľnosti napadnutého uznesenia okresného súdu, keďže vo výrokovej časti absentuje kvalifikácia skutku, za ktorý došlo k uloženiu pokuty, odvolací súd nevzhliadol ako opodstatnený. K uvedenému záver odvolací súd dospel vzhľadom na vymedzený charakter konania o uložení pokuty podľa § 13 zákona, ako súdneho konania (civilného mimosporového procesu), ktorého výsledkom sú rozhodnutia o uložení pokuty vychádzajúce aj z právnej úpravy konania vo veciach obchodného registra, kde je princíp sankcionovania aj v ust. § 11 zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Uvedené prepojenie vyjadril Ústavný súd Slovenskej republiky v odseku 25. odôvodnenia svojho uznesenia zo dňa 2. apríla 2020 č. k. I. ÚS 147/2020-51, s tým, že zákonnú úpravu súdneho sankcionovania možno nájsť aj v § 11 zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov súvisiaceho s § 298 ods. 1 CMP.

43. Na doplnenie odvolací súd poukázal na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 8. októbra 2020 sp. zn. II. ÚS 432/2020, v ktorom v odseku 21. odôvodnenia sa uvádza: „Pokiaľ ide o námietku sťažovateľov o porušení práv tým, že okresný súd vo výrokovej časti neuviedol, pre ktoré konkrétne porušenie povinností začal konanie o pokute, ústavný súd odkazuje na vlastné tvrdenie

sťažovateľov, s ktorým sa ústavný súd stotožňuje a teda, že „Uloženie pokuty však nie je samo o sebe predmetom ani účelom iniciovaného konania o pokute. Jeho predmetom a účelom je zisťovanie a rozhodovanie o niektorom protiprávnom konaní uvedenom v hypotéze právnej normy obsiahnutej v § 13 ods. 1 zákona č. 315/2016 Z. z.“. Napokon, dôvody začatia konania o uložení pokuty je možné vyvodiť aj z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia, ktoré cituje ustanovenia zákona o registri partnerov verejného sektora, ktorých porušenie napĺňa dôvodnosť začatia konania o pokute v zmysle § 13 ods. 1 zákona o registri partnerov verejného sektora“. Ústavný súd SR preto sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol. Výroková časť bola s ohľadom na vyššie uvedené podľa názoru odvolacieho súdu úplná a určitá, teda nevyžadovalo sa vyjadrenie kvalifikácia skutku vo výroku, za ktorý sa okresným súdom uložila pokuta.

44. Argumentácia obsiahnutá v odvolaní oprávnenej osoby sa týkala predovšetkým nesprávnych skutkových zistení, záverov, nesprávneho právneho posúdenia veci, nesprávneho extenzívneho výkladu rozhodných ustanovení zákona č. 315/2016 Z. z. ako verejnoprávnej normy a nedostatočného odôvodnenia. Odvolateľka trvala na nestrannosti oprávnenej osoby k PVS. Okrem iného sa okresný súd podľa jej názoru nevysporiadal s rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá riešila nestrannosť sudcov, resp. sudcu na konaní a rozhodovaní vo veci, týkajúcej sa posudzovania vylúčenia, alebo nevylúčenia sudcu. Ako odvolací dôvod namietala odvolateľka aj porušenie princípu ne bis in idem a konštatovania okresným súdom, ktoré nemali oporu v spise.

45. Odvolací súd ani jeden z odvolacích dôvodov oprávnenej osoby nevyhodnotil ako relevantný. Pre účely konania a rozhodovania okresným súdom v zmysle ust. § 13 zákona odvolací súd skonštatoval, že skutkový stav veci bol v dostatočnom a v potrebnom rozsahu zistený a bol aj správnym spôsobom vyhodnotený, správnosť záverov odvolací súd vyhodnotil aj v rovine právneho posúdenia veci. Spoločným znakom správnosti skutkových ako aj právnych záverov vyslovených súdom prvej inštancie v napadnutom uznesení je aplikácia ust. § 387 ods. 2 CSP, keď sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a v podrobnostiach na jeho skutkové, ako aj právne závery odkazuje. Práve z titulu aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP nie je potrebné a ani žiaduce, aby v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu boli opätovne zopakované tie skutkové a právne závery, ktoré vyjadril okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia, s ktorými sa odvolací súd stotožnil, pretože je postačujúce na ne len odkázať. Na podporu zvoleného postupu odvolací súd poukázal na ustálenú rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozhodnutie sp. zn. 8Cdo/190/2016, sp. zn. 5Cdo/40/2018 v spojení s uznesením Ústavného súdu SR zo dňa 8. októbra 2009 sp. zn. IV. ÚS 350/09, keď je nepochybné, že rozhodnutie okresného súdu ako aj odvolacieho súdu tvoria organickú jednotu).

46. K správnosti výkladu právnej normy, a to zákona č. 315/2016 Z. z., ktorý uskutočnil okresný súd, považoval odvolací súd za potrebné uviesť, že oprávnená osoba je dôležitým prvkom v procese registrácie konečných užívateľov výhod, pretože len oprávnená osoba je aktívne legitimovaná iniciovať registračné konanie (prvozápis, zmena a výmaz), súčasne oprávnená osoba nesie zodpovednosť za riadnu identifikáciu konečného užívateľa výhod (uvedené vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu SR zo dňa 2. apríla 2020 č. k. I. ÚS 147/2020-51). Okresný súd preto podľa odvolacieho súdu správne postupoval, pokiaľ vo svojom rozhodnutí kladol dôraz na odbornosť oprávnenej osoby a jej zodpovednosť v procese registrácie, ktorý predpoklad profesionálneho vykonávania úkonov s odbornou starostlivosťou sa zákonite a logicky premietol aj do výšky uloženej pokuty okresným súdom, pokiaľ bolo zistené, že oprávnená osoba porušila zákaz obsiahnutý v ust. § 19 zákona.

47. V danej veci okresný súd zistil vzťah oprávnenej osoby k partnerovi verejného sektora. W.. W. K. je jedným z členov štatutárneho orgánu partnera verejného sektora. Vzťah oprávnenej osoby prostredníctvom jej spoločníka a konateľa Mgr. Juraja Bugalu s členom štatutárneho orgánu partnera verejného sektora W.. W. K. je úplne zjavný z výpisov z obchodného registra spoločnosti BIZZ, s.r.o. a GGFS s.r.o., z ktorých je zistiteľná spoločná účasť Mgr. Juraja Bugalu a W.. W. K. v obchodnej spoločnosti GGFS s.r.o., ako spoločníkov (či už najskôr priamo W.. W. K. a následne prostredníctvom PKA LTD. a Mgr. Juraja Bugalu nepriamo cez BIZZ, s.r.o.), pričom ani jedna z týchto osôb nemôže

tvrdiť, že o uvedenom vzťahu nemala vedomosť. Okresný súd v nadväznosti na uvedené správne uzavrel, že vzhľadom na vzťah oprávnenej osoby k členovi orgánu partnera verejného sektora, a to bez ohľadu na to, že W. W. K. má v spoločnosti GGFS s.r.o. obchodný podiel vo veľkosti 20%, t.j. nie väčšinový obchodný podiel, oprávnená osoba nesmela vykonávať úkony podľa zákona o registri partnerov verejného sektora vo vzťahu k partnerovi verejného sektora C.E.N. s.r.o. a došlo tak k porušeniu zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2012 Z. z. Vzťah medzi konateľom partnera verejného sektora a konateľom oprávnenej osoby, založený ich spoločnou účasťou ako spoločníkov v tretej obchodnej spoločnosti, je aj podľa názoru krajského súdu objektívne spôsobilý vyvolať pochybnosti o nestrannosti oprávnenej osoby pri vykonávaní úkonov podľa zákona o registri partnerov verejného sektora vo vzťahu k partnerovi verejného sektora. Oprávnená osoba je preto vylúčená z vykonávania úkonov podľa zákona o registri partnerov verejného sektora vo vzťahu k partnerovi verejného sektora.

48. Podľa názoru odvolacieho súdu zistený vzťah okresný súd správne kvalifikoval ako vzťah, na ktorý sa vzťahuje ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z., z ktorého dôvodu oprávnená osoba nesmela vykonávať úkony podľa zákona o registri partnerov verejného sektora. Zhodne, ako okresný súd aj odvolací súd bol toho názoru, že zistený vzťah by mohol vzbudiť pochybnosť o nestrannosti oprávnenej osoby. Vzhľadom na uvedené sa odvolací súd nestotožnil s odvolacím dôvodom PVS a štatutárneho orgánu PVS o extenzívnom výklade ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. okresným súdom v prípade zistenia tohto prepojenia. Odvolací súd nemal pochybnosti o tom, že z ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. vyplýva zákaz pre oprávnenú osobu vykonávať úkony podľa tohto zákona, pokiaľ má akýkoľvek vzťah k PVS alebo k členom jeho orgánov, ktorý by len mohol vzniesť pochybnosť o jej nestrannosti. Skutočnosť, že sa súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia inšpiroval judikatúrou, ktorá rieši vylúčenie sudcov z rozhodovania vecí, neznamenalo podľa odvolacieho súdu bezvýhradné aplikovanie judikačnej činnosti súvisiacej s otázkou vylúčenia sudcov z rozhodovania vecí. Výklad rozhodných ustanovení zákona č. 315/2016 Z. z. uskutočnený okresným súdom neposúdil odvolací súd ako odporujúci zmyslu a účelu tejto zákonnej úpravy. Práve naopak, odvolací súd takýto výklad vyhodnotil ako súladný s charakterom právnej normy, ktorá ak má zabezpečiť zvýšenie transparentnosti vo vzťahu medzi súkromným a verejným sektorom, tak je potom namieste, pokiaľ sa pri vzťahu oprávnenej osoby k partnerovi verejného sektora alebo k členom jeho orgánov kladie dôraz na objektívne hľadisko nestrannosti, t.j. či z objektívneho hľadiska (personálne) prepojenie oprávnenej osoby a partnera verejného sektora v očiach tretej osoby môže oprávnené vzbudiť pochybnosti o nestrannosti oprávnenej osoby.

49. V odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej odvolací uviedol, že z ust. § 13 ods. 1 zákona č. 315/2016 Z. z. vyplývajú jednotlivo vymedzené skutky, za ktoré registrujúci orgán ukladá pokuty PVS a štatutárnemu orgánu PVS, medzi ktorými je aj porušenie zákazu podľa § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. Z ust. § 13 ods. 4 zákona č. 315/2016 Z. z. vyplýva uloženie pokuty oprávnenej osobe registrujúcim orgánom, ak poruší zákaz podľa ust. § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. V danej veci mal odvolací súd za to, že okresný súd vecne správnym spôsobom skonštatoval porušenie zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z., z ktorého titulu bol splnený základ pre ukladanie pokút okresným súdom, a to tak vo vzťahu oprávnenej osoby k PVS, ako aj štatutárnemu orgánu PVS. V tejto súvislosti odvolací súd za aplikácie ust. § 387 ods. 2 CSP v podrobnostiach odkázal na odôvodnenie uznesenia okresného súdu, ktoré sa viaže k stanoveniu výšky uložených pokút, keďže sa s postupom a závermi okresného súdu stotožnil. Okresný súd postupoval pri ukladaní pokút za rešpektovania zásad proporcionality, zodpovednosti, odbornej starostlivosti oprávnenej osoby, pričom v zmysle ust. § 13 ods. 4 zákona č. 315/2016 Z. z. registrujúci orgán oprávnenej osobe uložil pokutu vyššiu od spodnej hranice zákonného rozpätia, t.j. nie 10 000 eur, ale 20 000 eur. Okresný súd v zákonne požadovanom rozsahu zdôvodnil aj závery prijaté k výške ukladaných pokút.

50. Odvolací súd nepovažoval za opodstatnenú námietku oprávnenej osoby obsiahnutú v odvolaní, v zmysle ktorej došlo zo strany okresného súdu k porušeniu princípu ne bis in idem, t.j. zákaz viacnásobného potrestania za ten istý skutok, keď okresný súd vo viacerých konaniach uložil oprávnenej osobe pokuty pre to isté porušenie zákona. K predmetnej námietke odvolací súd upriamil pozornosť na

skutočnosť, že v danom prípade sa jedná o partnera verejného sektora, ktorým je spoločnosť C.E.N. s.r.o, IČO: 35 780 886. Tým, že okresný súd skúmal postup pri vykonávaní úkonov podľa zákona o registri partnerov verejného sektora, kedy zistil zákonný dôvod na uloženie pokuty v zmysle ust. § 13 ods. 1 zákona č. 315/2016 Z. z., bol podľa odvolacieho súdu namieste postup okresného súdu, ktorý rozhodol o uložení pokuty oprávnenej osobe pre porušenie zákazu podľa ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z.

51. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa odvolací súd zaoberal aj s odvolacou argumentáciou, ktorá spočívala v posúdení deliktuálneho konania oprávnenej osoby vo vzťahu ku všetkým sankcionovaným spoločnostiam ako pokračovacieho deliktu s tým, že nešlo o opakovanie deliktu, ale o jeden delikt, v dôsledku čoho je namieste uložiť jednu sankciu aplikujúc zásady ukladania trestov za pokračovací trestný čin podľa trestnoprávnej úpravy. Odvolací súd skonštatoval, že analogická aplikácia ustanovení upravujúcich ukladanie trestov za trestné činy, resp. priestupky, nemôže byť bezbrehá. Za potrebné považoval odvolací súd zdôrazniť, že úprava registra partnerov verejného sektora vrátane ukladania sankcií za porušenie povinností uložených týmto zákonom je obsiahnutá práve v samotnom zákone č. 315/2016 Z. z., ktorý nielen dotknutým subjektom súkromného práva vymedzuje rámec ich práv a povinností, ale aj konajúcim súdom vymedzuje rámec ich procesného postupu vrátane postupu pri posudzovaní porušenia zákonom uložených povinností a ukladania sankcií za toto porušenie. Úpravu posudzovania skutku ako pokračovacieho trestného činu a ukladania trestu za takýto trestný čin považoval odvolací súd za úpravu výlučne aplikovateľnú v podmienkach trestného konania, ktorú nemožno prenášať na ukladanie sankcií podľa zákona č. 315/2016 Z. z., ktorý upravuje inú právnu oblasť, len z dôvodu, že táto úprava by sa pre opakované porušovanie povinností v zmysle tohto zákona javila ako priaznivejšia pre porušovateľa. Pokračovací trestný čin je upravený v ustanovení § 122 ods. 10 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „TZ“) ako osobitný, samostatný inštitút trestného práva a jeho úpravu nemožno podľa názoru odvolacieho súdu bez výslovného zákonného odkazu aplikovať na ukladanie sankcií podľa zákona č. 315/2016 Z. z., v ktorom obdobná úprava absentuje. Pri absencii akejkoľvek úpravy tejto otázky v zákone č. 315/2016 Z. z. a celkom zjavnej nemožnosti použitia trestnoprávnej úpravy o okamihu vznesenia obvinenia (ako podmienky pre posúdenie, či sa jedná o pokračovací trestný čin) by potom pri ukladaní sankcií podľa zákona č. 315/2016 Z. z. nebolo možné vymedziť, ktoré čiastkové skutky by ešte mali spadať pod jeden „pokračovací“ delikt. V zmysle uvedeného by tak ani nebolo možné určiť, za ktoré konkrétne porušenia a vo vzťahu, ku ktorým konkrétnym spoločnostiam by mala byť posudzovaná a uložená jedna spoločná sankcia, ktorej sa oprávnená osoba v odvolaní domáha.

52. Dôvod na zastavenie konania odvolací súd nezistil, pretože úkony podľa zákona č. 315/2016 Z. z. pre PVS vykonala oprávnená osoba, ktorá bola z týchto úkonov vylúčená podľa ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z.. Odvolací súd rovnako nezistil nesprávnosť skutkových zistení, ani nesprávne právne posúdenie veci.

53. Napriek tomu, že výrok V. rozhodnutia súdu prvej inštancie, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania odvolaním napadnutý nebol, odvolací súd uviedol, že sa jedná o výrok závislý od výroku IV., ktoré bolo odvolaním napadnuté, a preto ho ako vecne správny potvrdil.

54. O nároku na náhradu trov konania súvisiacich s odvolacím konaním odvolací súd rozhodol podľa ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže nezistil dôvod podľa ust. § 55 a § 56 CMP.

55. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená osoba (ďalej aj ako „dovolateľka“), ktorého prípustnosť rovnako odôvodnila ust. § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo, ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a ďalej tým, že je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od

ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP), a právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP).

56. Dovolateľka sa nestotožnila s konštatovaním odvolacieho súdu, že konanie o uloženie pokuty podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. je civilným mimosporovým konaním (svojou povahou vychádzajúcim z úpravy konania vo veciach obchodného registra), z ktorého dôvodu sa trestnoprávne princípy a trestnoprávna úprava ukladania trestov v ňom neaplikujú. Naopak je dovolateľka toho názoru, že sa jedná o konanie s trestným charakterom, preto je potrebné pri ukladaní príslušných sankcií aplikovať trestnoprávne princípy ukladania trestov (podobne ako je to v správnom konaní).

57. Za účelom priznania trestnoprávneho charakteru konaniu o uloženie pokuty podľa § 13 zákona dovolateľka považovala za rozhodujúce zodpovedanie otázky naplnenia troch kritérií („engelovské“ kritéria), tzv. Engelov test. V tejto súvislosti dovolateľka poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 2. apríla 2020 sp. zn. I. ÚS 147/2020, na ktorý odkázal aj odvolací súd a bolo v ňom konštatované, že: „Povahu rozhodnutia vo veci samej má v zásade každé rozhodnutie o uložení pokuty podľa § 13 zákona o registri partnerov verejného sektora, ktoré navyše má i charakter trestania za predchádzajúce protiprávne konanie a spĺňa i tzv. „engelovské“ kritériá v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru, najmä pokiaľ ide o kritérium týkajúce sa povahy a stupňa hrozacej sankcie, t.j. vo vzťahu k výške hroziacich pokút“. Uvedeným ústavným súdom podľa dovolateľky naznačil, že protiprávne konania sankcionované podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. (vrátane porušenia zákazu podľa § 19 príslušného zákona) je potrebné považovať za „trestné činy“, resp. „trestné obvinenia“ v zmysle trestnej časti čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (znenie publikované v oznámení pod č. 209/1992 Zb., ďalej tiež „Dohovor“). EŠLP pojmy ako „trestný čin, trestná vec, trestné obvinenie, trestné konanie“, či „potrestanie“ vykladá autonómne, bez ohľadu na to, či vnútroštátna úprava zmluvnej strany Dohovoru reprobuje konkrétne konanie v režime trestného práva, správneho práva alebo iného odvetvia práva. Tým, že EŠLP týmto pojmom dáva materiálny význam, nie formálny význam, pojmom „trestný čin“ sa rozumie aj taký čin, ktorý nie je vnútroštátnym poriadkom zmluvnej strany Dohovoru výslovne označený, alebo považovaný za trestný.

58. S prihliadnutím na vyššie uvedené dovolateľka považuje za irelevantné, v akom režime a konaní sú pokuty podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. ukladané, ako aj to, že ZRPVS nie je predpisom trestného práva, resp. že konanie o pokute podľa príslušného zákona je civilným konaním (čo krajský súd akcentoval vo vzťahu k nemožnosti aplikácie trestnoprávnych princípov v konaní o pokute).

59. K tzv. Engelovmu testu spočívajúcemu v troch kritériách: 1) kvalifikácia skutku podľa vnútroštátneho práva zmluvnej strany Dohovoru, 2) charakter skutku a účel trestu a 3) povaha a závažnosť / prísnosť sankcie z hľadiska jej druhu a výmery sa posudzuje, či konkrétne protiprávne konanie (čin) podľa vnútroštátneho práva zmluvnej strany Dohovoru sa považuje za trestný čin v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Dovolateľka ďalej uviedla, že tieto tri kritéria nemusia byť splnené kumulatívne, ale postačuje naplnenie len jedného z príslušných troch kritérií.

60. V danom prípade dovolateľka vyslovila názor, že najmä intenzita hroziacich pokút podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. napĺňa tretie kritérium „Engelovho“ testu, ktorý názor zaujal aj ústavný súd. Hroziace pokuty sú podľa dovolateľky svojim rozsahom dokonca intenzívnejšie a citelnejšie než peňažné tresty za niektoré trestné činy podľa Trestného zákona; nehovoriac už o výške pokút ukladaných za priestupky, resp. iné správne delikty. Intenzitu týchto priamych peňažných pokút znásobujú aj ďalšie hroziace postihy, resp. následky upravené v § 13 ods. 2 (výmaz zapísaného PVS z registra, ak nezaplatil právoplatne uloženú pokutu v lehote určenej súdom), 13a (nemožnosť opätovného zápisu PVS do registra po dobu dvoch rokov od jeho výmazu z registra), § 14 (vylúčenie člena/členov štatutárneho orgánu PVS podľa § 13a Obchodného zákonníka) a § 15 ods. 1 zákona č. 315/2016 Z. z. (vznik práva na strane subjektu verejného sektora na odstúpenie od zmluvy uzavretej s PVS). Tieto sekundárne postihy predstavujú zásadné zásahy do hmotnoprávnej pozície a súkromnej sféry partnerov verejného sektora, resp. členov ich štatutárnych orgánov, pretože predstavujú stratu práva uzatvárať obchody na dodávku tovarov a služieb s verejným sektorom.

61. Druhé kritérium tzv. Engelovho testu spočíva v posúdení skutočnej podstaty skutku z pohľadu účelu regulácie, právnych tradícií členských štátov, závažnosti porušenia právnej normy z hľadiska následku, stupňa odsúdenia tohto porušenia. Jeho naplnenie dovolateľka videla v tom, že deliktuálne konania vymenované v hypotéze právnej normy obsiahnutej v § 13 ods. 1 v spojení s ods. 4 zákona č. 315/2016 Z. z. (vrátane porušenia zákazu podľa § 19 príslušného zákona), hoci nie sú upravené trestným právom, sa vzhľadom na účel a povahu sankcií k trestným činom približujú. Peňažné pokuty uložené účastníkom konania majú totiž výlučne represívny charakter, typický aj pre trestné sankcie, nemajú reparačnú povahu (povahu náhrady škody).

62. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolateľka považovala za nevyhnutné podriaadiť konanie o pokute v plnej miere zásadám vyjadreným v čl. 6 ods. 1 Dohovoru (v jeho trestnej časti). Inými slovami, konanie o deliktoch podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. (en bloc) a ich trestanie tam upravenými pokutami musí podliehať rovnakému režimu, ako konanie o trestných činoch a ako trestný postih za trestné činy. Z tohto hľadiska je potrebné poskytnúť všetky záruky a práva, ktoré sú zakotvené v TZ a zákone č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „TP“) vo vzťahu k obvinenému / obžalovanému z trestného činu (zásada ne bis in idem, zásada trestania jedným trestom za delikt s pokračujúcim charakterom), aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná zodpovednosť v režime zákona č. 315/2016 Z. z.

63. Zákon č. 315/2016 Z. z. je podľa dovolateľky bezpochyby právnym predpisom verejného práva, minimálne z dôvodu, že štát prostredníctvom registrujúceho orgánu okresného súdu) v konaniach, v ktorých rozhoduje o právach a povinnostiach príslušných subjektov, vystupuje vo vzťahu k nim z pozície moci, nadradenosti a rozhodnutia okresného súdu ako registrujúceho orgánu sú štátnou mocou vynútiteľné. Trestanie a ukladanie pokút v režime zákona č. 315/2016 Z. z. musí teda podliehať rovnakému režimu ako trestanie a ukladanie pokút za trestné činy, či správne delikty, v dôsledku čoho sa na konanie o pokute musia analogicky aplikovať procesné štandardy vyplývajúce z trestnoprávnej úpravy (z dôvodu absencie osobitnej právnej úpravy v zákone č. 315/2016 Z. z., resp. v CMP v spojení s CSP). Inými slovami, výklad rozširujúci aplikáciu právnych noriem TZ alebo TP (napr. právnych noriem upravujúcich zásady a postupy ukladania trestov za pokračovacie trestné činy, zásadu ne bis in idem, noriem upravujúcich náležitosť trestného rozhodnutia spočívajúcu v konkretizácii trestného skutku takým spôsobom, aby nebol zamenený s iným skutkom, s uvedením zákonného pomenovania trestného činu) za hranice trestného práva by mal byť bezvýhradne použitý na všetky delikty v oblasti verejného práva, na všetky porušenia povinností vo vzťahoch chránených verejným právom, pri ktorých absenteje špeciálna právna úprava.

64. Ukladanie pokút, ako predpokladá § 13 zákona č. 315/2016 Z. z., v režime civilného mimosporového procesu skutočne vybočuje zo všeobecne nastoleného predchádzajúceho štandardu. Práve z uvedeného dôvodu je na mieste zvoliť aj špeciálny prístup k posudzovaniu povahy konania o pokute ako konania s trestným charakterom. Otázka, či konanie o pokute podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. je konaním s trestným charakterom v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v dôsledku čoho je potrebné v ňom uplatňovať zásady trestného konania, resp. zásady ukladania trestov za trestné činy a trestnoprávnu úpravu, je súčasne aj právnou otázkou, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola ešte riešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP); napadnuté uznesenie krajského (odvolacieho) súdu nepochybne záviselo od vyriešenia takto nastolenej právnej otázky.

65. Pod režim ukladania trestov za pokračovacie trestné činy dovolateľka podriadila aj režim ukladania sankcií (pokút) za pokračovacie delikty verejnoprávnej povahy vymenované v hypotéze § 13 ods. 1 v spojení s ods. 4 zákona č. 315/2016 Z. z. Analogicky sa teda aplikuje ust. § 122 ods. 10 TZ, ktorý ustanovuje definičné znaky pokračovacieho trestného činu.

66. Porušenie práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP) dovolateľky a konateľa PVS odvolacím súdom dovolateľka videla v nedostatočnom vysporiadaní sa s námietkou oprávnenej osoby o potrebe aplikovania trestnoprávnych princípov ukladania trestov za delikty s pokračovacím charakterom, práve s

akcentom, že príslušnú trestnoprávnú úpravu nemožno prenášať na ukladanie sankcií podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. Pozornosť dovolateľka upriamila na skutočnosť, že ku dňu datovania tohto dovolania proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu okresný súd sankcionoval oprávnenú osobu za jeden pokračovací delikt - porušenie zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. pätnástimi sankčnými rozhodnutiami. Oprávnenej osobe tak bolo uložených 15 pokút po 20 000 eur (tzn. celkom 300 000 eur), pričom minimálne päť zo sankčných rozhodnutí už krajský súd, ako súd odvolací, potvrdil. Podľa právneho názoru dovolateľky okresný súd mal konania voči oprávnenej osobe najskôr vylúčiť na samostatné konania a následne tieto samostatné konania spojiť do jedného konania pre porušenie tej istej povinnosti, v ktorom by okresný súd ukladal len jednu sankciu. Rovnaký procesný postup mal okresný súd zvoliť aj vo vzťahu ku konateľovi PVS. Porušenia práva oprávnenej osoby na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie sa odvolací súd dopustil z dôvodu ignorovania princípu ne bis in idem (§ 420 písm. f) CSP). Dovolateľka zotrvala na tom, že sa nedopustila porušenia zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. vo vzťahu k PVS.

67. V konaní nebolo podľa dovolateľky preukázané majetkové ani personálne prepojenie oprávnenej osoby s PVS v zmysle § 66a Obchodného zákonníka, v zmysle § 2 písm. o) zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov, resp. v zmysle § 6a ods. 1 zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, na ktoré (záonné ustanovenia) oprávnená osoba vo svojom vyjadrení k uzneseniu o začatí konania poukázala. Napokon ako vyplýva z vlastníckej a riadiacej štruktúry PVS a oprávnenej osoby, žiadne majetkové a personálne prepojenie oprávnenej osoby s PVS ani neexistovalo.

68. V tejto súvislosti dovolateľka poukázala na rozhodovaciu prax súdov v otázke posúdenia nestrannosti sudcov pri zohľadňovaní teórie zdania, pričom ani vzájomné vzťahy medzi sudcami založené na kolegiálnosti a princípoch profesionálnej spolupráce bez ďalšieho nemožno považovať za okolnosť vzbudzujúcu pochybnosti o ich nezáujatosti. K uvedenému dovolateľka poukázala na rozsudok veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 27. apríla 2017 sp. zn. 1VCdo/1/2017. Ďalej poukázala na mailové vyjadrenie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, podľa ktorého vzťah advokáta a konečného užívateľa výhod partnera verejného sektora vrátane ich spoločnej účasti na podnikaní tretieho subjektu nezakladajú prekážku pri výkone činností oprávnenej osoby podľa ZRPVS. Nakoľko sa podľa názoru dovolateľky oba súdy nižších inštancií v otázke posúdenia vzťahu dotknutých osôb odchyľili od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu vo veciach týkajúcich sa posúdenia nestrannosti sudcov, zaťažili svoje konania a rozhodnutia vadou podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP.

69. Medzi oprávnenou osobou a PVS, resp. členom jeho štatutárneho orgánu (konateľom) podľa dovolateľky neexistuje žiadny vzťah v zmysle § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z., ktorý by mohol spochybniť nestrannosť oprávnenej osoby. V prejednávanvej veci neboli preukázané žiadne okolnosti, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že vzťah medzi oprávnenou osobou a PVS, resp. jeho konateľom, je takého charakteru alebo intenzity, že by bránili v nestrannom a nezávislom konaní oprávnenej osoby; teda nebola preukázaná predpojatosť oprávnenej osoby z hľadiska požiadavky objektívnej nestrannosti. Rovnako nedošlo k žiadnemu pochybeniu, resp. porušeniu, alebo ohrozeniu záujmu chráneného zákonom č. 315/2016 Z. z., v dôsledku čoho absentuje splnenie materiálnych znakov deliktu, ktoré by následne viedli k uloženiu pokuty.

70. V súvislosti s dovolacím dôvodom podľa ust. § 421 ods. 1 písm. a) CSP konajúce súdy (okresný súd ani krajský súd) nezohľadnili konštantnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktorú oprávnená osoba poukázala ohľadom aplikácie teórie zdania. Vzťah medzi Mgr. Jurajom Bugalom, W.. W. K., M.B.A. a W.. J. K., W.. založený z titulu ich nepriamej majetkovej účasti v spoločnosti GGFS s.r.o. je obchodnoprávnym vzťahom, vyznačujúcim sa atribútmi profesionality, rovnako atribútmi profesionality sa vyznačoval aj ich vzťah advokát - klient. Podľa konštantnej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu sa vzťahy založené na profesionalite nepovažujú za vzťahy, ktoré by mali vyvolávať pochybnosti o nestrannosti. Svojim opačným názorom sa obidva nižšie inštančné súdy odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, prijatej v analogických veciach vylúčenia sudcov z rozhodovania z hľadiska teórie zdania.

71. V rámci dovolacieho dôvodu podľa ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP dovolateľka formulovala otázku, či je vzťah medzi konateľom PVS a konateľom oprávnenej osoby, založený ich spoločnou účasťou ako spoločníkov v tretej obchodnej spoločnosti (aj keď prostredníctvom iných právnických osôb nimi ovládaných), objektívne spôsobilý vyvolať pochybnosti o nestrannosti oprávnenej osoby pri vykonávaní úkonov podľa zákona č. 315/2016 Z. z. vo vzťahu k PVS a či oprávnená osoba je tak podľa § 19 písm. c) ZRPVS vylúčená z vykonávania úkonov vo vzťahu k PVS?

72. Dovolateľka je toho názoru, že len samotná nepriama majetková účasť dotknutých osôb v inej (tretej) spoločnosti, odlišnej od PVS, sama o sebe nie je diskvalifikujúcim vzťahom z hľadiska vylúčenia oprávnenej osoby z vykonávania úkonov podľa zákona č. 315/2016 Z. z. pre PVS, bez súčasného preukázania rýdzo osobného vzťahu, resp. vzťahu ekonomickej závislosti medzi dotknutými osobami.

73. Okresný súd v prejednávanej veci nemal PVS, jeho štatutárnemu orgánu (konateľom) ani oprávnenej osobe uložiť pokuty za údajné porušenie § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z., pretože pri zápise PVS do registra a identifikácii jeho KÚV nedošlo k žiadnemu pochybeniu, a tým nedošlo k porušeniu, resp. ohrozeniu záujmu chráneného zákonom č. 315/2016 Z. z. - absentujú materiálne znaky prípadného verejnoprávneho deliktu. Dôraz dovolateľka kladla aj na to, že zo strany PVS, resp. jeho konateľa nedošlo k opomenutiu žiadnej povinnosti pri výbere oprávnenej osoby a zápise údajov do registra, pretože oprávnená osoba postupovala pri zápise údajov do registra v súlade s právnymi predpismi a vynaložením všetkej odbornej starostlivosti, ktorú bolo od nej objektívne možné očakávať. Pokuty uložené jednotlivým účastníkom uznesením okresného súdu, potvrdeným napadnutým uznesením krajského súdu, sú neproporcionálne (v hrubom nepomere) k údajnému porušeniu zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z., najmä v kontexte toho, že neboli naplnené materiálne znaky prípadného verejnoprávneho deliktu (ohrozenie primárneho záujmu sledovaného príslušným zákonom), v prejednávanej veci nebol zistený zápis nepravdivých ani neúplných údajov o KÚV PVS v registri; tieto údaje boli vždy správne.

74. Dovolateľka vyjadrila svoj nesúhlas so záverom odvolacieho súdu, podľa ktorého okresný súd nemohol pri ukladaní pokút vo výrokovej časti svojho uznesenia vymedzovať skutok, za ktorý pokutu uložil, resp. jeho právnu kvalifikáciu, nakoľko na rozdiel od Trestného poriadku Civilný mimosporový poriadok, ktorý sa subsidiárne aplikuje v konaní o pokute, úpravu týchto náležitostí výroku neobsahuje. Absenciu kvalifikácie protiprávneho konania po právnej alebo skutkovej stránke vo výrokovej časti uznesenia súdu prvej inštancie dovolateľka kvalifikovala ako vadu nepreskúmateľnosti, ktorú podporil aj odvolací súd v napadnutom potvrdzujúcom uznesení, čím je naplnený dovolací dôvod podľa ust. § 420 písm. f) CSP.

75. V závere podaného dovolania dovolateľka navrhla, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spolu s uznesením súdu prvej inštancie vo výrokoch IV. a V. zrušil a konanie o pokute zastavil. Súčasne podala návrh na odloženie vykonateľnosti napadnutého uznesenia odvolacieho súdu.

76. K dovolaniu podala vyjadrenie právna zástupkyňa konateľov partnera verejného sektora, ktorá považuje argumenty oprávnenej osoby uvedené v dovolaní za dôvodné, ku ktorým sa prikláňa s tým, že PVS a dotknutí členovia jeho štatutárneho orgánu už povinnosť im uloženú v tomto konaní, splnili.

77. Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (ust. § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba v neprospech, ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 veta pred bodkočiarkou CSP) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie oprávnenej osoby je čiastočne prípustné ako aj dôvodné, a preto je uznesenie odvolacieho súdu ako aj uznesenie súdu prvej inštancie potrebné zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie súdu prvej inštancie (§ 449 ods. 1 a 2 CSP, § 450 CSP).

78. Podľa § 16 ods. 5 ZRPVS v platnom znení, na konanie o námietkach, na konanie podľa § 12 a na

konanie o pokute sa primerane použijú ustanovenia Civilného mimosporového poriadku; ustanovenia čl. 6, § 35 a 36 Civilného mimosporového poriadku sa nepoužijú.

79. Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. (2) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

80. Podľa § 7 ods. 2 CMP, v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu, je účastníkom aj ten, o koho právach a povinnostiach sa má konať.

81. Podľa § 39 ods. 1 a 2 CMP, rozsudkom rozhoduje súd vo veci samej. (2) Tento zákon ustanovuje, kedy súd rozhoduje vo veci samej uznesením.

82. Podľa § 77 CMP, dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu.

83. Podľa ustanovenia § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky prípustnosti dovolania, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

84. Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

85. Podľa ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo, alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

86. Podľa ustanovenia § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

87. Podľa ustanovenia § 432 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

88. Úspešné uplatnenie dovolania z dovolacieho dôvodu podľa § 431 CSP je nevyhnutne podmienené okrem iného záverom najvyššieho súdu o prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP. Predpokladom prípustnosti dovolania pre tzv. vady zmätočnosti podľa § 420 CSP je, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa konanie končí. Najvyšší súd tak musí primárne skúmať, či napadnuté uznesenie má povahu niektorého zo zákonom predpokladaných rozhodnutí umožňujúcich najvyššiemu súdu uskutočniť ďalší prieskum dovolania spočívajúci najmä v prieskume dôvodnosti dovolania.

89. V danom prípade bolo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré má formu uznesenia, a nie rozsudku, pre ktorý zákon *expressis verbis* stanovuje, že ním súd rozhoduje vo veci samej (§ 39 ods. 1 CMP). Pre ustálenie, či z hľadiska podmienky podľa § 420 CSP napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu predstavuje rozhodnutie vo veci samej, však v tomto prípade forma rozhodnutia nie je určujúca. Ide o rozhodnutie *sicce sui generis* vo veci uloženia pokuty podľa osobitného ZRPVS, avšak vydané súdom ako registrujúcim orgánom v takom type konania, ktoré je možné čo do procesných postupov a prostriedkov považovať za obdobu iných registrových konaní podľa CMP, a preto je možné analogicky vychádzať z úpravy v § 278 a nasl. CMP. Tu je možné sa oprieť aj o § 16 ods. 5 ZRPVS, ktorý stanovuje subsidiaritu použitia CMP v konaní o námietkach, v konaní podľa § 12 a na konanie o pokute, pričom sa vychádza z obdobnosti uvedených ustanovení týkajúcich sa agendy obchodného registra. V registrových konaniach podľa CMP je formou rozhodnutia súdu uznesenie. Preto niet dôvodu, aby v konaní podľa ZRPVS bola vyžadovaná ná („vyššia“) forma rozhodnutia - rozsudkom, hoci ide o rozhodnutie vo veci samej, za aké je potrebné považovať aj rozhodnutie súdu o uložení pokuty podľa § 13 ods. 1 ZRPVS.

90. K vyššie uvedenému je súčasne potrebné dodať, že predmetom napadnutého uznesenia/rozhodnutia odvolacieho súdu boli odvolania podané proti uzneseniu súdu prvej inštancie o pokute, ktoré predstavuje rozhodnutie registrujúceho orgánu (Okresného súdu Žilina). Z § 3 ZRPVS vyplýva, že sa (týmto zákonom) zriaďuje register, ktorý je definovaný ako informacný systém verejnej správy. Registrujúcim orgánom je Okresný súd Žilina. Z uvedeného vyplýva výlučná pôsobnosť Okresného súdu Žilina ako registrujúceho orgánu (súdu) pre celé územie Slovenskej republiky. Tento súd vedie registračné konanie, konanie o kvalifikovanom podnete a konanie o uložení pokút podľa ZRPVS.

91. V neposlednom rade dovolací súd poukazuje na názor ústavného súdu, podľa ktorého rozhodnutie Okresného súdu Žilina o uložení sankcie podľa § 13 ods. 1 ZRPVS je špecifickým typom rozhodnutia, ktoré svojou povahou vychádza z právnej úpravy konania vo veciach obchodného registra podľa § 278 a nasl. CMP a podľa § 13 ods. 7 ZRPVS opravný prostriedok - odvolanie proti nemu môže podať len oprávnená osoba, ktorá ručí za zaplatenie pokuty podľa odseku 1 písm. b). Podanie odvolania oprávnenou osobou podľa § 13 ods. 7 ZRPVS zakladá účinky proti rozhodnutiu o uložení pokuty podľa § 13 ods. 1 ZRPVS ako celku (uznesenie ústavného súdu zo dňa 27. augusta 2020 č. k. II. ÚS 345/2020-7, bod 25.). A ďalej, že povahu rozhodnutia vo veci samej má v zásade každé rozhodnutie o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS (uznesenie ústavného súdu zo dňa 2. apríla 2020 č. k. I. ÚS 147/2020-51, bod 27.).

92. Dovolací súd taktiež poukazuje na to, že odvolací súd, aplikujúc § 16 ods. 5 ZRPVS v spojení s § 59 ods. 1 CMP, v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že uznesenie registrujúceho orgánu, t.j. Okresného súdu Žilina o uložení pokuty predstavuje rozhodnutie vo veci samej, v oči ktorému je prípustné odvolanie nielen zo strany oprávnenej osoby, ktorá podľa výslovného znenia § 13 ods. 7 ZRPVS ručí za zaplatenie pokuty podľa odseku 1 písm. b), ale aj zo strany ostatných osôb, ktorým bola podľa tohto zákona uložená súdom pokuta podľa § 13 ods. 1 ZRPVS. Vecou samou sa v tomto prípade rozumie uloženie pokuty.

93. V nadväznosti na vyššie uvedené dovolací súd uvádza, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým po vykonanom vecno-právnom prieskume potvrdil uznesenie Okresného súdu Žilina o uložení pokuty podľa § 13 ods. 1 ZRPVS, je potrebné považovať za rozhodnutie vo veci samej, ktoré tak spĺňa podmienku takého rozhodnutia, v oči ktorému je prípustné dovolanie podľa § 420 CSP.

94. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu z hľadiska prípustnosti dovolania navyiac spĺňa aj podmienku takého rozhodnutia, ktorým sa konanie o uložení pokuty končí. V tomto ohľade dovolací súd primerane poukazuje na odôvodnenie hodnotenia konečnosti rozhodnutia pre účely aplikácie prípustnosti dovolania čo do tvrdených väd zmätočnosti, vyslovené v rozhodnutí Veľkého senátu obchodnoprávneho kolégia, publikované v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR č. 8/2021, pod R č. 91/2021, podľa ktorého rozhodnutím, ktorým sa konanie pred odvolacím súdom o danej otázke končí pre účely posudzovania väd zmätočnosti v zmysle ust. § 420 CSP, je aj rozhodnutie, ktorým odvolací súd rozhodol s konečnou

platnosťou o odvolaní proti výroku o náhrade trov konania (uznesenie najvyššieho súdu zo dňa 29. septembra 2021 sp. zn. 1VOBdo/2/2021).

95. Podľa ust. § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

96. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a súčasne dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany ako dôsledok nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Relevantnými znakmi, charakterizujúcimi procesnú vadu v zmysle tohto ustanovenia, sú zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

97. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ústavný zákon SNR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov, ďalej len „ústava“).

98. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

99. Dovolateľka prípustnosť a dôvodnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP odôvodnila najmä nerešpektovaním základných zásad trestania pri rozhodovaní o ukladaní pokút podľa § 13 ZRPVS, vychádzajúcich z trestného práva, a to s poukazom na opomenutie aplikovania engelovských kritérií zo strany oboch súdov nižších inštancií. Dovolateľka trvala na tom, že sa nedopustila porušenia zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. vo vzťahu k PVS. Rovnako nebolo podľa názoru dovolateľky preukázané majetkové ani personálne prepojenie oprávnenej osoby s PVS, ani s členom štatutárneho orgánu (konateľom) PVS, tzn. žiadny vzťah, ktorý by mohol spochybniť nestrannosť oprávnenej osoby. V prejednávanej veci neboli podľa dovolateľky preukázané žiadne okolnosti, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že vzťah medzi oprávnenou osobou a PVS, resp. jeho konateľom, je takého charakteru alebo intenzity, že by bránili v nestrannom a nezávislom konaní oprávnenej osoby; teda nebola preukázaná predpojatosť oprávnenej osoby z hľadiska požiadavky objektívnej nestrannosti. Rovnako nedošlo k žiadnemu pochybeniu, resp. porušeniu, alebo ohrozeniu záujmu chráneného zákonom č. 315/2016 Z. z., v dôsledku čoho absentuje splnenie materiálnych znakov deliktu, ktoré by následne viedli k uloženiu pokuty. Absenciu kvalifikácie protiprávneho konania po právnej alebo skutkovej stránke vo výrokovej časti uznesenia súdu prvej inštancie dovolateľka kvalifikovala ako vadu nepreskúmateľnosti, ktorú podporil aj odvolací súd v napadnutom potvrdzujúcom uznesení.

100. Námietky dovolateľky týkajúce sa vady spočívajúcej v nedostatocnom, neúplnom, a tým nepreskúmateľnom rozhodnutí odvolacieho súdu, ako aj s ním súvisiaceho rozhodnutia súdu prvej inštancie, dovolací súd považuje z hľadiska ust. § 420 písm. f) CSP za prípustné ako aj dôvodné, a to z nasledovných dôvodov.

101. Zákon o registri partnerov verejného sektora v procesných otázkach týkajúcich sa rozhodnutia o pokute, z hľadiska náležitostí jeho odôvodnenia nemá osobitnú úpravu, prostredníctvom § 16 ods. 5 odkazuje na úpravu v CMP. Civilný mimosporový poriadok však okrem niektorých ustanovení o súdnych rozhodnutiach (§ 39 až § 46) rovnako úpravu náležitostí odôvodnenia súdnych rozhodnutí nemá, preto za aplikácie § 2 ods. 1 CMP je potrebné vychádzať v prípade rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré má charakter rozhodnutia vo veci samej, primerane z § 220 ods. 2 CSP upravujúceho odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v spojení s § 234 ods. 2 CSP a z § 393 ods. 2 a 3 CSP upravujúceho odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu.

102. Podľa ust. § 220 ods. 2 CSP, v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný, a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

103. Podľa ust. § 393 ods. 2 prvá veta CSP, v odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté.

104. Dovolací súd zdôrazňuje, že právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné, alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

105. K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril aj Ústavný súd Slovenskej republiky, keď uviedol, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy (II. ÚS 302/201944 zo dňa 20. februára 2020, ods. 17). Práve o taký prípad ide v danej veci, keďže v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu nie sú dostatočne vyjadrené dôvody vedúce k potvrdeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie, pričom chýbajú jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (predmetom konania).

106. Dovolací súd pred prijatím vyššie uvedeného záveru preskúmal v rámci danom námietskami dovolateľa tak odôvodnenie napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie a v potrebnom rozsahu tiež postup oboch súdov nižších inštancií, predchádzajúci vydaniu dotknutých rozhodnutí, aby mohol posúdiť, ktoré skutkové a právne otázky boli relevantné pre rozhodnutie vo veci, a či odpoveď na tieto otázky, a to v zákonom vyžadovanej kvalite, sa premietli do napadnutého rozhodnutia. V tomto ohľade dospel dovolací súd k záveru, že odvolací súd v napadnutom rozhodnutí neposkytol primeranú a dostatočnú odpoveď na námietky účastníka konania vymedzené v jeho odvolaní podanom proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

107. V tejto súvislosti, pokiaľ dovolateľ označil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu za arbitrárne, dovolací súd k pojmu „arbitrárne rozhodnutie“ alebo „arbitrárne právne posúdenie“ považuje za žiaduce uviesť, že sa používa „v rôznych významoch, často ako určité univerzálne pomenovanie rozhodnutia alebo právneho posúdenia, s ktorým nemožno súhlasiť“ (Gešková, K. O tom, či je arbitrárne právne posúdenie vadou zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP. In: Súkromné právo roč. 2023, č. 1, s. 14). Podľa ústavného súdu (o) arbitrárne rozhodnutie ide vtedy, ak je svojvoľné. Arbitrárnosť môže mať v súdnych rozhodnutiach rôznu podobu. Môže ísť o extrémny nesúlاد právnych záverov s vykonaným dokazovaním, alebo môže ísť o taký výklad zákona, ktorý nemá oporu v medziach rozumného a prípustného výkladu zákona. Arbitrárnosť môže tiež spočívať v takom hodnotení dôkazov, ktoré je vykonané bez akéhokoľvek akceptovateľného racionálneho základu tak, že z nich pri žiadnej možnej interpretácii nevyplývajú prijaté skutkové závery. Arbitrárnosť teda znamená interpretačný exces. Arbitrárne rozhodnutie je spravidla spojené s nedostatočným odôvodnením, avšak nemusí to tak byť nevyhnutne. ...Arbitrárne rozhodnutie predstavuje zásah do práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý súdny proces. (rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 9. júna 2020 sp. zn. I. ÚS 51/2020, bod 37).

108. Za porušenie práva na spravodlivý proces sa považuje aj v zmysle rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky situácia, ak všeobecný súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodní a nevysporiada sa so všetkými relevantnými námietkami uplatnenými sporovými stranami, a to spôsobom zodpovedajúcim miere ich závažnosti. V takom prípade všeobecný súd svojim postupom založí nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, a spravidla tak aj jeho protiústavnosť. Ak nie sú totiž zrejmé dôvody toho, ktorého rozhodnutia, svedčí to o ľubovôli v súdnom rozhodovaní, pričom zásada právneho štátu ľubovôľu v rozhodovaní orgánov verejnej moci zakazuje; len vecne správne rozhodnutie a náležite, t.j. zákonom vyžadovaným spôsobom odôvodnené rozhodnutie, napĺňa - ako neoddeliteľná súčasť „stanoveného postupu“ - ústavné kritériá vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy. Podobne ako v skutkovej oblasti, aj v oblasti nedostatočne vyloženej a zdôvodnenej právnej argumentácie nastávajú obdobné následky vedúce k neúplnosti a hlavne k nepresvedčivosti rozhodnutia, čo je však v rozpore nielen s požadovaným účelom súdneho konania, ale tiež aj so zásadami spravodlivého procesu podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru.

109. Z už ustálenej súdnej praxe najvyššieho súdu ako aj ústavného súdu vyplýva, že nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia je možné v rámci dovolacieho konania namietať ako vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP (napr. rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. IObdo/7/2018 a ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 45/2021).

110. Ohľadom nedostatočného a nepreskúmateľného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, dovolací súd taktiež poukazuje na to, že z judikatúry ústavného súdu vo vzťahu k všeobecnému súdnictvu vyplýva, že jednou z garancií obsiahnutých v pojme práva na spravodlivý proces je aj celkom nepochybné právo účastníka na riadne odôvodnenie, nielen na uvedenie „aspoň nejakých“ dôvodov, ale dostatočných argumentov reagujúcich na relevantné námietky odvolateľa zrozumiteľným a presvedčivým spôsobom. K naplneniu tohto dovolacieho dôvodu preto nedochádza len úplnou absenciou odôvodnenia, ale aj jeho nedostatočnosťou, alebo nezrozumiteľnosťou, či svojvoľnosťou. Striktné oddelovanie procesného postupu súdu a rozhodnutia, ktorý je jeho sumárom a výsledkom, nie je ústavne udržateľným konceptom, pretože celý faktický proces súdu a naň nadväzujúci myšlienkový proces hodnotenia skutkového stavu a jeho subsumovania pod relevantnú právnu normu je stelesnený v odôvodnení rozhodnutia súdu a práve cez odôvodnenie rozhodnutia musí byť preskúmateľný (pozri aj nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 120/2020 zo dňa 21. januára 2021). Ústavný súd opakovane vo svojej judikatúre pripomína, že všeobecné súdy pri výklade a aplikácii aj procesných právnych noriem musia uprednostniť vždy ten z rôznych do úvahy prichádzajúcich výkladov, ktorý je priaznivejší, ústretovejší a zabezpečujúci plnohodnotnejšiu realizáciu práv pre účastníka konania. Pretože jednotlivец sa obracia na súd s požiadavkou o poskytnutie súdnej ochrany jeho ohrozenému, alebo porušenému právu s dôverou, že táto ochrana bude poskytnutá spravodlivo a v súlade s právnym poriadkom vrátane európskej úrovne štandardov ochrany ľudských práv (II. ÚS 419/2021).

111. V neposlednom rade dovolací súd uvádza, že pokiaľ rozhodnutím odvolacieho súdu dochádza k potvrdeniu rozhodnutia súdu prvej inštancie ako vecne správneho, pri stotožnení sa odvolacieho súdu s dôvodmi vyjadrenými v odôvodnení písomného vyhotovenia súdu prvej inštancie, je potrebné považovať rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj ním potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie za jeden organický celok. Uvedená premisa sa rovnako týka situácie, keď sa odvolací súd v prípade potvrdzujúceho rozhodnutia s dôvodmi uvedenými súdom prvej inštancie stotožňuje, pričom ich sám ďalej argumentačne rozvíja, precizuje, prípadne dodáva ďalšie vlastné právne dôvody, pokiaľ sa nimi nemení podstata skutkových a právnych záverov a posúdenia veci súdom prvej inštancie. Z tohto dôvodu sa v prípade dovolacích námietok smerujúcich voči odôvodneniu napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu najvyšší súd musí oboznámiť a v potrebnom rozsahu preskúmať aj odôvodnenie súdu prvej inštancie. A pokiaľ dovolateľ vo svojich námietkach vytýka súdu to, že sa v odôvodnení napadnutého rozhodnutia nevysporiadal so všetkými skutkovými a právnymi otázkami rozhodnými pre rozhodnutie vo veci, potom sa najvyšší súd musí nevyhnutne v rámci dovolacieho prieskumu zaoberať aj konaním, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo, vrátane oboznámenia sa s pre vec podstatnou argumentáciou účastníkov. Len tak je možné z hľadiska posúdenia náležitého odôvodnenia súdneho rozhodnutia identifikovať tie skutkové a právne otázky, ktoré sú pre vec podstatné a ku ktorým sa mal odvolací súd v napadnutom rozhodnutí vyjadriť.

112. V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil v jej napadnutej časti rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP vo väzbe na § 2 ods. 1 CMP, stotožňujúc sa v celom rozsahu i s jeho odôvodnením, pričom k niektorým otázkam stručne uviedol aj vlastné právne dôvody, ktorými mienil podporiť svoj záver o vecne správnom rozhodnutí o uložení pokút podľa § 13 ods. 1 ZRPVS partnerovi verejného sektora, členovi štatutárneho orgánu PVS a oprávnenej osobe.

113. Z uvedených záverov je zrejmé, že určujúcim pre celé konanie o pokute podľa § 13 ZRPVS a rozhodnutie oboch súdov nižších inštancií, bolo zodpovedanie otázky, či oprávnená osoba porušila zákaz podľa § 19 ZRPVS vykonávať úkony podľa tohto zákona. Pre náležité, dostatočné a preskúmateľné odôvodnenie rozhodnutia o pokute bolo podľa názoru dovolacieho súdu potrebné, aby sa odvolací súd primárne zaoberal a dal presvedčivú odpoveď na otázku, či došlo k splneniu podmienky pre zákaz oprávnenej osobe vykonávať úkony podľa ZRPVS, stanovenej v § 19 písm. c) tohto zákona. Ide o podmienku, že oprávnená osoba má (resp. v rozhodnej dobe mala) akýkoľvek vzťah k PVS alebo členom jeho orgánov, ktorý by mohol spochybniť jej nestrannosť, najmä ak je (resp. v rozhodnej dobe bola) personálne, alebo majetkovo prepojená s partnerom verejného sektora. Inak povedané, ide z hľadiska ZRPVS o zodpovedanie a vysvetlenie čiastkových otázok (i) postavenia, významu a činnosti oprávnenej osoby, (ii) akéhokoľvek vzťahu k PVS alebo členom jeho orgánov, ktorý by mohol spochybniť nestrannosť oprávnenej osoby a v tomto rámci (iii) najmä personálneho alebo majetkového prepojenia s PVS.

114. K prvej čiastkovej otázke (i) sa odvolací súd osobitne v odôvodnení napadnutého rozhodnutia osobitne nevyjadroval, len sa stotožnil s dôvodmi vyjadrenými v rozhodnutí súdu prvej inštancie. Ten, po rozsiahlom opise obsahu podnetov oznamovateľov, vyjadrení účastníkov, vlastných procesných úkonov a priebehu konania o pokute, konštatovaní skutkového stavu, citácii aplikovaných právnych noriem, napokon v rámci právneho posúdenia veci uviedol, že: „Požiadavka na nestranný výkon úkonov oprávnenou osobou nevyplýva iba z ustanovenia § 19 zákona o RPVS, ale aj z § 11 ods. 4 zákona o RPVS a ustanovenia § 16 ods. 4 zákona o RPVS, podľa ktorého na dohodu o plnení povinností oprávnenej osoby pre partnera verejného sektora sa primerane vzťahujú ustanovenia Obchodného zákonníka o zmluve o kontrolnej činnosti (pričom tento zmluvný typ je charakteristický tým, že kontrolu je potrebné vykonať v zmysle § 592 ods. 1 Obchodného zákonníka nestranne)“.

115. Súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí uviedol, že: „Na posúdenie vylúčenia oprávnenej osoby možno s určitými výhradami použiť pre inšpiráciu judikatúru riešiacu vylúčenie sudcov z rozhodovania vecí“. Túto svoju premisu však nijako bližšie nerozvil. Pritom z nasledujúcich odsekov odôvodnenia je celkom zjavné, že okresným súdom uvádzané rozhodnutia najvyšších súdnych autorít týkajúce sa nestrannosti sudcov, aplikoval priamo. Výplýva to aj z toho, že vôbec nevysvetlil ním použitý pojem

„určité výhrady“, ani dôvody použitia takejto judikatúry „pre inšpiráciu“, a aký význam to malo pre rozhodnutie. Súd prvej inštancie následne uviedol určitú úvahu smerujúcu k otázke postavenia, významu a činnosti

oprávnenej osoby, keď uviedol, že „je na diskusiu“ názor oprávnenej osoby, že záujem spoločnosti na nestrannnej verifikácii nemôže byť silnejší ako záujem spoločnosti na nestrannom výkone súdnej moci. Nadviazal všeobecným konštatovaním, že požiadavka na nestranné rozhodovanie sudcov ako predstaviteľov jednej zo zložiek moci je imanentnou súčasťou právneho štátu a explicitnou súčasťou ústavného poriadku a ďalej uviedol, že: „Ani požiadavku na nestranný a nezaujatý výkon úloh oprávnenej osoby však nemožno brať na ľahkú váhu, a to nielen berúc do úvahy výšku sankcií za porušenie zákazu podľa § 19 zákona č. 315/2016 Z. z. Treba zohľadniť aj účel zákona o registri partnerov verejného sektora, ktorý treba vnímať vo viacerých rozmeroch. Nielen z hľadiska transparentného nakladania s verejným majetkom a verejnými prostriedkami, ale aj z hľadiska boja proti praniu špinavých peňazí“.

116. Odvolací súd v rámci svojho odôvodnenia uviedol, že okresný súd na posúdenie možného vylúčenia oprávnenej osoby použil judikatúru riešiacu vylúčenie sudcov z rozhodovania vecí len ako inšpirujúcu. S prihliadnutím na okolnosti prejednávanej veci podľa názoru odvolacieho súdu nemožno bezvýhradne apelovať na rozhodovaciu činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá sa týka posúdenia (ne)zaujatosti sudcov, resp. sudcu pri rozhodovaní tej ktorej veci. Dôraz odvolací súd pre objektívnu nestrannosť oprávnenej osoby, resp. pre objektívne vylúčenie spochybnenia nestrannosti oprávnenej osoby k PVS alebo k členom jeho orgánov, kladol vzhľadom k zmyslu a účelu zákona č. 315/2016 Z. z. svoju pozornosť upriamil na objektívne hľadisko nestrannosti v očiach tretej osoby, keďže primárnym účelom zákona č. 315/2016 Z. z. je zvýšenie transparentnosti vo vzťahoch medzi súkromným a verejným sektorom.

117. Takémuto odôvodneniu podľa dovolacieho súdu chýba atribút úplnosti a zrozumiteľnosti. Súd prvej inštancie pritom v predchádzajúcej pasáži v podstate poukázal na to, že výkon činnosti a postavenie oprávnenej osoby, ktorou môže byť výhradne len niektorý zo subjektov taxatívne vymenovaných v § 2 písm. c) ZRPVS, je a priori založený na uzavretí dohody medzi týmto subjektom a partnerom verejného sektora, pričom podľa § 16 ods. 4 ZRPVS na dohodu o plnení povinností oprávnenej osoby pre partnera verejného sektora sa primerane vzťahujú ustanovenia Obchodného zákonníka o zmluve o kontrolnej činnosti. Avšak tento nepochybne súkromnoprávny prvok, týkajúci sa taktiež postavenia, významu a činnosti oprávnenej osoby, a teda aj prípadnej zodpovednosti oprávnenej osoby pri porušení jej povinností, zákonodarcom vnesený do úpravy konaní podľa ZRPVS majúceho výlučne verejnoprávny charakter, zostal zo strany súdu prvej inštancie bez akéhokoľvek vysvetlenia, tu z hľadiska odôvodnenia použitia judikatúry k nestrannosti sudcov. Len zjednodušujúce a ani nie celkom zrozumiteľné všeobecné konštatovanie, že (oproti sudcom) „ani požiadavku na nestranný a nezaujatý výkon úloh oprávnenej osoby však nemožno brať na ľahkú váhu...“, nespĺňa kritériá kladené zákonom na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia, teda takého odôvodnenia, ktoré dáva odpoveď na všetky pre rozhodnutie vo veci podstatné skutkové a právne otázky. Pritom nie každá odpoveď daná súdom vyhovuje odôvodneniu so zákonom vyžadovanými náležitosťami a v zákonom vyžadovanej kvalite.

118. Dovolací súd v tejto súvislosti uvádza, k akým otázkam bolo potrebné sa zo strany tak súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu v napadnutom rozhodnutí vyjadriť, pokiaľ pri rozhodovaní vo vzťahu k nestrannosti oprávnenej osoby podľa ZRPVS mienili (primerane) vychádzať z judikatúry týkajúcej sa nestrannosti sudcov. Pokiaľ ide o sudcov, ich postavenie, právomoci a výkon činnosti sú dané Ústavou Slovenskej republiky (zákon č. 460/1992 Zb. v platnom znení, ďalej tiež „ústava“). Podľa čl. 141 ods. 1 ústavy, v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy. Všeobecné súdnictvo je samostatnou súčasťou súdnej moci ako zložky verejnej moci. Podľa čl. 144 ods. 1 ústavy sudcovia sú pri výkone svojej funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. Podľa čl. 145 ods. 1 ústavy sudcov vymenúva a odvoláva prezident Slovenskej republiky na návrh Súdnej rady Slovenskej republiky; vymenúva ich bez časového obmedzenia. Ústava v čl. 145 stanovuje aj ďalšie podmienky kreácie a legitimacy sudcovskej moci (v prepojení s čl. 141a a v primeranej miere s čl. 101 ústavy). Nepochybne sudcovia sú ústavní činitelia a ťažiskom výkonu funkcie sudcu je ich rozhodovacia činnosť. Naproti

tomu subjekt definovaný v § 2 ods. 1 písm. c) ZRPVS nadobúda status oprávnenej osoby dohodou s PVS, ktorá ako právny úkon založený na zhodnej vôli zmluvných strán, podľa § 16 ods. 4 ZRPVS primerane sa spravujúci úpravou o zmluve o kontrolnej činnosti podľa Obchodného zákonníka, má súkromnoprávny charakter. S tým sú spojené vzájomné práva a povinnosti medzi stranami (PVS a oprávnenu osobou) založené dohodou a jej obsahom, a nepochybne aj ich prípadná (vzájomná) zodpovednosť pri porušení dohody (deliktuálna zmluvná zodpovednosť). S nadobudnutím statusu oprávnenej osoby môže vybrať kategória subjektov (advokát, notár, banka, audítor, daňový poradca) za podmienok stanovených ZRPVS, vykonávať činnosť oprávnenej osoby, čo je aj účelom uzavretia dohody s PVS. Hlavnou činnosťou oprávnenej osoby podľa ZRPVS je činnosť pri registračných procesoch týkajúcich sa PVS, vrátane vyhotovenia k registračnému konaniu stanoveného tzv. verifikačného dokumentu (nejedná sa teda o rozhodnutie). Už len z uvedenej rekapitulácie sú zrejmé také rozdiely medzi postavením, významom a činnosťou sudcu a oprávnenu osobou, že súd prvej inštancie bol povinný pri vychádzaní z judikatúry týkajúcej sa nestrannosti sudcov, aplikujúc ju na nestrannosť oprávnenej osoby vyžadovanej ZRPVS, takýto svoj postup náležite a dôkladne zdôvodniť, práve s dôrazom na tieto rozdiely.

119. Podľa najvyššieho súdu len to, že ZRPVS predstavuje novú úpravu, ku ktorej doteraz neexistuje relevantná a ustálená judikatúra (s výnimkou už citovaných rozhodnutí ústavného súdu najmä k otázke možnosti podať opravný prostriedok a prípadne najvyššieho súdu k charakteru konania o pokute ako konania orgánu verejnej správy) neznamena, že súd prvej inštancie môže siahnuť po akejkolvek doterajšej judikatúre, napr. k otázke nestrannosti sudcov vo vzťahu k posúdeniu nestrannosti oprávnenej osoby podľa ZRPVS, pokiaľ nie sú dané jasné paralely ich statusov a činností. Toto súd prvej inštancie vôbec nezohľadnil a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa týmito súvislosťami, prípadne ich absenciou, vôbec nezaoberal. Len pre úplnosť dovolací súd dodáva, že práve súdom prvej inštancie zvýrazňovaná tzv. teória zdaní vzťahujúca sa k nestrannosti sudcov, patrí medzi také prísne kritériá nestrannosti, ktoré sa týkajú práve sudcov z hľadiska významu ich postavenia a výkonu funkcie, ako už bolo rámcovo naznačené vyššie. U sudcov sa ich nestrannosť predpokladá a len výnimočne, za zákonom stanovených podmienok, môže dôjsť k ich vylúčeniu z prejednávania a rozhodovania vecí.

120. Z vyššie uvedeného vyplýva, že súd prvej inštancie nedal v odôvodnení svojho rozhodnutia adekvátnu a preskúmateľnú odpoveď na legitímnu námietku oprávnenej osoby, že: „záujem spoločnosti na nestrannnej verifikácii nemôže byť silnejší ako záujem spoločnosti na nestrannom výkone súdnej moci“, keď súd v zásade len parafrázoval, že tento „názor oprávnenej osoby... je na diskusiu“, a ako už bolo vyššie povedané, podstatu odpovede na túto otázku ani v nadväzujúcom krátkom odôvodnení riadne nevysvetlil, nepodal. Už v tejto časti odôvodnenia zaťažil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie vadou nepreskúmateľnosti k jednej z podstatných právnych otázok pre rozhodnutie vo veci. Keďže konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí v danom prípade jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich jednotu, potom odvolací súd, ktorý v zásade len prevzal pri odôvodnení napadnutého uznesenia dôvody uvádzané v rozhodnutí súdom prvej inštancie, zaťažil svoje konanie a rozhodnutie rovnakou vadou v miere predstavujúcej značnosť vadu, ktorá z týchto dôvodov vyústila do záveru dovolacieho súdu o prípustnosti ako aj dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

121. V nadväznosti na vyššie uvedené, ku všetkým čiastkovým otázkam (i), (ii) a (iii), bez náležitého zodpovedania, ktorých nie je možné považovať tak napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako ani súdu prvej inštancie, čo do preskúmateľnosti ich odôvodnení, za neporušujúce právo účastníka konania o uložení pokút podľa § 13 ZRPVS na spravodlivé súdne konanie (§ 420 písm. f) CSP), dovolací súd dodáva nasledovné.

122. Súd prvej inštancie v súvislosti s nestrannosťou oprávnenej osoby uviedol pomerne všeobecnú konštatáciu, že „treba zohľadniť aj účel zákona o RPVS, ktorý treba vnímať vo viacerých rozmeroch. Nielen z hľadiska transparentnosti nakladania s verejným majetkom a verejnými prostriedkami, ale aj z hľadiska boja proti praniu špinavých peňazí“. Odvolací súd v napadnutom uznesení k výkladu ZRPVS poukázal na dôvodovú správu, ktorá uvádza, že „účelom je zavedenie registra partnerov verejného

sektora“. Ďalej odvolací súd pokračoval, že z koncepcie zákona je zrejmé, že primárnym účelom je zvýšenie transparentnosti vo vzťahoch medzi súkromným a verejným sektorom. Register partnerov verejného sektora nahradil pôvodný register konečných užívateľov výhod, ktorý bol zriadený podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní. ZRPVS prináša nový postup identifikácie konečných užívateľov výhod, ktorý má zabezpečiť, aby údaje o týchto osobách zapísané v RPVS zodpovedali skutočnosti a zároveň sa vzťahovali na čo najširší okruh subjektov obchodujúcich s verejným sektorom. Sankčné mechanizmy sú nastavené tak, že sankcia nasleduje pri porušení povinnosti, (predovšetkým/primárne) ak sa poruší najmä povinnosť uvádzať pravdivé alebo úplné údaje o konečnom užívateľovi výhod. Sankcie platia aj v prípade, ak nie je splnená povinnosť podať návrh na zápis zmeny zapísaných údajov týkajúcich sa konečného užívateľa výhod v lehote podľa § 9 ods. 1 ZRPVS alebo dôjde k porušeniu zákazu podľa § 19 ZRPVS. Oprávnené osoby pri identifikácii konečného užívateľa výhod a overovaní identifikácie konečného užívateľa výhod sú povinné konať nestranné a s odbornou starostlivosťou a zaobstarať si o predmete zápisu do registra všetky potrebné dostupné informácie. Okrem dôvodovej správy odvolací súd poukázal na rozhodnutie ústavného súdu zo dňa 2. apríla 2020 č. k. I. ÚS 147/2020-51, v ktorom sa ústavný súd vyjadril, že oprávnená osoba je dôležitým prvkom v procese registrácie konečných užívateľov výhod, pretože len oprávnená osoba je aktívne legitimovaná iniciovať registračné konanie (prvzápis, zmena a výmaz) a súčasne oprávnená osoba nesie zodpovednosť za riadnu identifikáciu konečného užívateľa výhod. Z uvedeného odvolací súd uzavrel, že okresný súd správne postupoval, pokiaľ vo svojom rozhodnutí kládol dôraz na odbornosť oprávnenej osoby a jej zodpovednosť v procese registrácie, ktorý predpoklad profesionálneho vykonávania úkonov s odbornou starostlivosťou sa zákonite a logicky premietol aj do výšky uloženej pokuty okresným súdom, pokiaľ bolo zistené, že oprávnená osoba porušila zákaz podľa ust. § 19 zákona č. 315/2016 Z. z.

123. Odvolací súd v plnej miere prevzal skutkové zistenia a právne posúdenie vykonané súdom prvej inštancie, vychádzajúce z ustanovenia § 19 písm. c) ZRPVS, ktorý podľa tohto súdu normuje zákaz vykonávania úkonov oprávnenou osobou, ak je oprávnená osoba vo vzťahu k partnerovi verejného sektora alebo členom orgánov PVS, ktorý spochybňuje jej nestrannosť. V danej veci okresný súd zistil vzťah oprávnenej osoby k partnerovi verejného sektora. W.. W. K. je jedným z členov štatutárneho orgánu partnera verejného sektora. Vzťah oprávnenej osoby prostredníctvom jej spoločníka a konateľa Mgr. Juraja Bugalu s členom štatutárneho orgánu partnera verejného sektora W.. W. K. je úplne zjavný z výpisov z obchodného registra spoločnosti BIZZ, s.r.o. a GGFS s.r.o., z ktorých je zistiteľná spoločná účasť Mgr. Juraja Bugalu a W.. W. K. v obchodnej spoločnosti GGFS s.r.o. ako spoločníkov (či už najskôr priamo W.. W. K. a následne prostredníctvom PKA LTD. a Mgr. Juraja Bugalu nepriamo cez BIZZ, s.r.o.), pričom ani jedna z týchto osôb nemôže tvrdiť, že o uvedenom vzťahu nemala vedomosť. Okresný súd v nadväznosti na uvedené správne uzavrel, že vzhľadom na vzťah oprávnenej osoby k členovi orgánu partnera verejného sektora, a to bez ohľadu na to, že W.. W. K. má v spoločnosti GGFS s.r.o. obchodný podiel vo veľkosti 20%, t.j. nie väčšinový obchodný podiel, oprávnená osoba nesmela vykonávať úkony podľa zákona o registri partnerov verejného sektora vo vzťahu k partnerovi verejného sektora C.E.N. s.r.o. a došlo tak k porušeniu zákazu podľa § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. Vzťah medzi konateľom partnera verejného sektora a konateľom oprávnenej osoby, založený ich spoločnou účasťou ako spoločníkov v tretej obchodnej spoločnosti, je aj podľa názoru krajského súdu objektívne spôsobilý vyvolať pochybnosti o nestrannosti oprávnenej osoby pri vykonávaní úkonov podľa zákona o registri partnerov verejného sektora vo vzťahu k partnerovi verejného sektora. Oprávnená osoba je preto vylúčená z vykonávania úkonov podľa zákona o registri partnerov verejného sektora vo vzťahu k partnerovi verejného sektora. Krajský súd bol názoru, že takto zistený vzťah okresný súd správne vykvalifikoval ako vzťah v zmysle § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z., pre ktorý oprávnená osoba nesmela vykonávať úkony podľa zákona o registri partnerov verejného sektora. Takto zistený vzťah by mohol vzbudiť pochybnosť o nestrannosti oprávnenej osoby a nemožno sa stotožniť s odvolacím dôvodom o extenzívnom výklade zisteného vzťahu a ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. Nepochybne z ust. § 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. vyplýva zákaz pre oprávnenú osobu vykonávať úkony podľa tohto zákona, pokiaľ má akýkoľvek vzťah k partnerovi verejného sektora alebo k členom jeho orgánov, ktorý by len mohol vzniesť pochybnosť jej nestrannosti. Práve prepojenosť konateľa PVS a konateľa oprávnenej osoby, podľa odvolacieho súdu objektívne narúša nestrannosť oprávnenej osoby pri vykonávaní úkonov podľa zákona č. 315/2016 Z. z., preto oprávnená osoba podľa

§ 19 písm. c) zákona č. 315/2016 Z. z. bola vylúčená z vykonávania úkonov podľa tohto zákona vo vzťahu k PVS. Výklad rozhodných ustanovení zákona č. 315/2016 Z. z. bol zo strany okresného súdu podľa názoru krajského súdu v zhode so zmyslom a účelom tejto právnej normy, ktorý nezasiahol do základných práv a slobôd oprávnenej osoby ako odvolateľa.

124. Dovolací súd nepovažuje uvedené odôvodnenie v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu ani v tejto časti za dostatočné, ktoré by konkrétne dávalo potrebnú jednoznačnú a presvedčivú odpoveď na relevantné právne otázky nastolené v odvolacích námietkach odvolateľa.

125. Dovolací súd k vyššie uvedenému zvyrazňuje, že pokiaľ ide o ZRPVS, z hľadiska ústavnoprávneho členenia (čl. 2 ústavy), tento zákon vymedzuje práva a povinnosti orgánov verejnej moci, subjektov verejného sektora (čl. 2 ods. 2 ústavy) a partnerov subjektov verejného sektora, oprávnených osôb a konečných užívateľov výhod (čl. 2 ods. 3 ústavy). Vo vzťahu k týmto odlišným skupinám subjektov je potrebné dôsledne rozlišovať použité metódy právnej regulácie.

126. Ďalej k vymedzeniu oprávnenej osoby je potrebné uviesť, že súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie vydal dňa 30. augusta 2019, pričom znenie ZRPVS k tomuto dátumu sa čiastočne odlišovalo od znenia zákona č. 315/2016 Z. z. v znení zákona č. 241/2019 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. septembra 2019 (s výnimkou čl. I bodov 19 až 21, 24, 26, 32 a 49, ktoré nadobudli účinnosť 1. novembra 2019). Podľa § 26 ods. 1 ZRPVS (Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 1. septembra 2019), konania o návrhu na zápis, ktoré boli začaté a právoplatne neboli ukončené do 31. augusta 2019, sa dokončia podľa tohto zákona v znení účinnom do 31. augusta 2019. Prechodné ustanovenie ku konaniu o pokute podľa § 13 ZRPVS zákon č. 241/2019 Z. z. neobsahuje.

127. Okrem prípustnosti podania odvolania oprávnenou osobou sa odvolací súd bližšie nezaoberal novelizovaným znením ZRPVS v zmysle zákona č. 241/2019 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 1. septembra 2019 (s výnimkou čl. I bodov 19 až 21, 24, 26, 32 a 49, ktoré nadobudli účinnosť 1. novembra 2019) vo vzťahu k oprávnenej osobe ako takej.

128. Za oprávnenú osobu podľa § 2 ods. 1 písm. b) ZRPVS v pôvodnom znení sa považoval advokát, notár, banka, pobočka zahraničnej osoby, audítor, daňový poradca, ktorí majú miesto podnikania, alebo sídlo na území Slovenskej republiky, a ktorí sa na základe písomnej dohody zaviazali plniť povinnosti oprávnenej osoby pre PVS. Oprávnené osoby majú zo zákona povinnosť vykonať verifikáciu konečného užívateľa výhod a PVS, čo je činnosť osobitne vymedzená zákonom, pričom požiadavkou na výkon tejto činnosti je štandard odbornej starostlivosti, zákonodarcom označená aj za korektívum. Interpretácia tohto označenia v dôvodovej správe vedie k záveru, že kým PVS zodpovedá za stav zápisu v RPVS absolútne, štatutárny orgán (člen štatutárneho orgánu) PVS má konať v súlade so štandardom odbornej starostlivosti podľa noriem práva obchodných spoločností (OBZ), ktoré sú založené na princípe objektívnej zodpovednosti, s limitovanými možnosťami liberácie (de iure pri prezumovanom porušení povinnosti, v rámci ktorého preukázanie existencie liberačného dôvodu predstavuje de facto aj absenciu protiprávneho konania). Oprávnená osoba zodpovedá za plnenie povinnosti oprávnenej osoby (vyhotovenie verifikačného dokumentu a iné úkony) obdobne na objektívnom princípe, pričom liberacným dôvodom, resp. korektívom protiprávnosti, je zachovanie nestrannosti (nezaujatosti) a dodržanie štandardu odbornej starostlivosti, ktorý tento zákon stanovuje (§ 11 ods. 4 ZRPVS v pôvodnom znení, resp. § 11 ods. 5 ZRPVS v znení od 1. septembra 2019). Povinnosť oprávnenej osoby konať nestranne vyplýva z § 11 ods. 5, § 16 ods. 4 a § 19 ZRPVS v aktuálnom znení. Ustanovenie § 11 (či už v ods. 4 pôvodného znenia alebo v ods. 5 aktuálneho znenia) ZRPVS výslovne upravuje povinnosť oprávnenej osoby konať nestranne.

129. Pojem nestrannosť nie je v ZRPVS vymedzený. Vo všeobecnosti sa pod týmto pojmom rozumie neutralita, nezaujatosť, objektívnosť, ale aj nezávislosť, spravodlivosť, či nedostatok predsudku.

130. Podľa dostupnej komentárovej literatúry „povinnosť konať nestranne možno pozitívne definovať ako povinnosť konať nezaujato a neutrálne. Pojem „nestrannosť“ možno spájať s odbornou integritou,

autenticitou a hodnovernosťou. V kontexte zákona možno pojem „nestrannosť“ v širšom význame vykladať ako povinnosť oprávnenej osoby neriadiť sa pokynmi partnera verejného sektora a iných osôb, zachovať si profesionálnu neutralitu a podať objektívnu správu o výsledku identifikácie. Negatívna definícia pojmu „nestrannosť“ je upravená v § 19, v zmysle ktorého je nestrannosť spochybnená v prípade, ak má oprávnená osoba akýkoľvek vzťah k partnerovi verejného sektora alebo k členom jeho orgánov, ktorý by mohol spochybníť jej nestrannosť, najmä ak je personálne alebo majetkovo prepojená s partnerom verejného sektora“ (Šafranko, I. In: Šafranko, I. Azud, J., Macek, J. Zákon o registri partnerov verejného sektora. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2021, s. 169).

131. Podľa § 19 ZRPVS (Vylúčenie oprávnenej osoby) v znení do 31. augusta 2019, oprávnená osoba nesmie vykonávať úkony podľa tohto zákona, ak a) je v tej istej veci zároveň partnerom verejného sektora alebo konečným užívateľom výhod partnera verejného sektora, pre ktorého má plniť povinnosti oprávnenej osoby, b) konečný užívateľ výhod partnera verejného sektora a oprávnenej osoby je tá istá fyzická osoba, c) má akýkoľvek vzťah k partnerovi verejného sektora alebo k členom jeho orgánov, ktorý by mohol spochybníť jej nestrannosť, najmä ak je personálne, alebo majetkovo prepojená s partnerom verejného sektora.

132. Podľa § 19 ZRPVS (Vylúčenie oprávnenej osoby) v znení od 1. septembra 2019 (t.j. v aktuálne platnom znení), oprávnená osoba nesmie vykonávať úkony podľa tohto zákona, ak a) je v tej istej veci zároveň partnerom verejného sektora alebo konečným užívateľom výhod partnera verejného sektora, pre ktorého má plniť povinnosti oprávnenej osoby, b) konečný užívateľ výhod partnera verejného sektora a oprávnenej osoby je tá istá fyzická osoba, c) má akýkoľvek vzťah k partnerovi verejného sektora alebo k členom jeho orgánov, ktorý by mohol spochybníť jej nestrannosť, najmä ak je personálne alebo majetkovo prepojená s partnerom verejného sektora; vzťahom, ktorý by mohol spochybníť nestrannosť oprávnenej osoby, nie je vzťah partnera verejného sektora a oprávnenej osoby pri výkone jej činnosti podľa osobitných predpisov 13a).

133. V odkaze pod čiarou č. 13a) ZRPVS uvádza - Zákon Slovenskej národnej rady č. 78/1992 Zb. o daňových poradcoch a Slovenskej komore daňových poradcov v znení neskorších predpisov. Zákon Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. v znení neskorších predpisov. Zákon č. 483/2001 Z. z. v znení neskorších predpisov. Zákon č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov. Zákon č. 423/2015 Z. z. o štatutárnom audite a o zmene a doplnení zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov.

134. Dovolací súd poukazuje na to, že kým štandard odbornej starostlivosti zákon vymedzuje aspoň rámcovo, vrátane požiadavky nezávislého odborného vyhodnotenia všetkých dostupných informácií (získaných, ako aj potenciálnych), ktoré sa týkajú, alebo môžu mať vplyv na konanie oprávnenej osoby, požiadavka nestrannosti definíčne vymedzená nie je. Vzniká otázka, či je vhodné a proporcionálne použiť kritériá nestrannosti sudcov v objektívnom zmysle podľa teórie zdania, na oprávnené osoby, ktoré vykonávajú svoju činnosť na základe súkromnoprávneho vzťahu, a nie z pozície orgánu verejnej moci. Podľa právnej úpravy de lege lata, kedy oprávnená osoba vykonáva činnosť podľa ZRPVS nie za účelom napomáhania výkonu spravodlivosti v justícii ako justičný orgán (predovšetkým súd, prípadne v širšom okruhu tiež súdom poverený notár ako súdny komisár, súdny exekútor), s cieľom vyššej verifikácie, ako boli predchádzajúce čestné vyhlásenia, ale mimo výkonu advokácie, mali by byť závery k nestrannosti sudcov podľa teórie zdania ak nie celkom vylúčené, tak primerane modifikované s prihliadnutím na jednoznačne nižší štandard prejavov nestrannosti kladený na tento okruh osôb.

135. Ďalej, pokiaľ ide o vymedzenie dôvodov vylučujúcich oprávnenú osobu (§ 19 ZRPVS), dovolací súd uvádza, že ZRPVS stanovuje dôvody vylúčenia, teda situácie, kedy oprávnené osoby nesmú vykonávať úkony podľa tohto zákona, predovšetkým vydávať verifikačné dokumenty, s odstupňovaním v konkrétnosti textácie danej regulácie. Prvé dve právne normy [§ 19 písm. a), b) ZRPVS] sú bez väčších ťažkostí interpretovateľné pojmami vymedzenými priamo ZRPVS. Uvedené platí vtedy, ak oprávnenou osobou sa rozumie v prípade vykonávania advokácie subjekt oprávnený na výkon advokácie

podľa § 12 zákona o advokácii, teda v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným jej konateľ, ktorý vykonáva advokáciu v mene a na účet spoločnosti s ručením obmedzeným (výnimky zo zákona o advokácii sa nevzťahujú na ZRPVS). V danom prípade je oprávnenou osobou advokátska kancelária - spoločnosť s ručením obmedzeným. Pri tomto výkone advokácie je jej konateľ povinný vykonávať funkciu štatutárneho orgánu s odbornou starostlivosťou, a to pri plnení štandardu odbornej starostlivosti advokátskej kancelárie ako oprávnenej osoby.

136. V prípade ustálenia výkladu pojmu oprávnená osoba pri spoločnosti s ručením obmedzením ako subjektu oprávneného na výkon advokácie vo vyššie uvedenom zmysle, je potrebné interpretovať ďalšie pojmy z právnej normy vymedzujúcej zakázané konanie v § 19 písm. c) ZRPVS v pôvodnom znení, rovnako v § 19 písm. c) veta pred bodkočiarkou ZRPVS (v znení od 1. septembra 2019).

137. Dovolací súd uvádza, že najmä s prihliadnutím na dôvod súkromnoprávneho prvku v rámci úpravy v ZRPVS predstavovaného písomnou dohodou medzi oprávnenou osobou a PVS, je dôvodné vychádzať pri interpretácii tých pojmov používaných v ZRPVS, ktoré tento zákon samotný nedefinuje, aj z noriem (hmotného) práva súkromného, ktoré takéto pojmy buď priamo vymedzujú, alebo je s ich pomocou možné dospieť k ich racionálnej interpretácii. Z tohto hľadiska k pojmu - slovnému spojeniu personálne prepojenie, dovolací súd uvádza, že toto vymedzuje predovšetkým ustanovenie § 116 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej tiež „OZ“), čo naznačovala aj dôvodová správa k ZRPVS. Pokiaľ ide o personálne a majetkové prepojenie, dovolací súd uvádza, že pre účely odporového práva v § 42a OZ je aplikovaný koncept/test personálneho a majetkového prepojenia medzi fyzickými osobami a právnickými osobami, pričom v kontexte s interpretáciou § 19 písm. c) ZRPVS, je relevantný § 42a ods. 4 OZ, ustanovujúci právne postavenie právnickej osoby ako dlžníka. Uvedená právna úprava je účinná od 1. augusta 2000, a teda v rámci odbornej starostlivosti oprávnenej osoby dlhodobo a ustálene rozpoznateľná ako možná interpretačná pomôcka pri vymedzení ustanovenia § 19 ods. c) ZRPVS, a to s ohľadom na zaužívané slovné spojenia personálne a majetkové prepojenia, ktoré sa nachádzajú v relevantnej komentárovej literatúre (pozri tzv. Veľký komentár k Občianskemu zákonníku - Števček/Sedlačko komentár k § 42a, In: Števček, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol., Občiansky zákonník I. § 1 - 450. 2. vydanie. Komentár. Praha : C. H. Beck : 2019, s. 345 a nasl.). Pri premietnutí uvedeného konceptu/testu, by tak bolo zo strany konajúceho súdu v rámci právneho posúdenia potrebné zodpovedať otázku, či by bolo možné odporovým právom v zmysle úpravy v OZ postihnúť neúčinnosťou úkon medzi dlžníkom (tu PVS) a GGFS ako druhou stranou (resp. tretou osobou) zo strany veriteľa. Tento test sa zakladá na personálnom prepojení dotknutých právnických osôb a ich majetkovom prepojení, pri ktorom je relevantný aj časový test (uskutočnenie právneho úkonu). Pri aplikácii tohto testu personálneho a majetkového prepojenia pre účely ZRPVS je z hľadiska času určujúci čas vydania verifikačného dokumentu oprávnenou osobou. Na základe výsledkov aplikácie tohto testu podľa odporového práva upraveného v OZ by výsledok závisel od skutočnosti, či existuje personálne prepojenie medzi dlžníkom (PVS) cez osoby uvedené v písm. a), b) s tretou osobou podľa písm. d) resp., či existuje priame majetkové prepojenie medzi dlžníkom (PVS) a tretou osobou.

138. Z vyššie uvedeného dovolací súd čiastočne sumarizuje a uvádza, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ako aj ním potvrdené rozhodnutie súdu prvej inštancie, vychádza z premisy, že ZRPVS implicitne reprobuje akýkoľvek personálny, alebo majetkový vzťah medzi konečným užívateľom výhod, oprávnenou osobou a konečným užívateľom výhod, partnerom verejného sektora, ako nežiaduci z dôvodu spochybnenia nestrannosti oprávnenej osoby (okrem výkonu profesie - tu profesie advokáta). Vzhľadom na verejnoprávnu povahu týchto ustanovení ZRPVS by však takéto zákazy mali byť ustanovené zákonom explicitne. To však neznamená, že ak tomu tak aktuálne nie je, že de lege lata zákonom použité pojmy nie je možné súdom (správne) interpretovať. V danom prípade je zrejmé, že z hľadiska formálno-právneho nemala dotknutá advokátska kancelária ako oprávnená osoba podľa ZRPVS žiadny vzťah k PVS ani k členom orgánov PVS. Z hľadiska obsahového, v prípade, ak je konečný užívateľ výhod PVS aj štatutárny orgán v PVS, vzniká otázka vysporiadania sa s požiadavkou absencie akéhokoľvek vzťahu medzi oprávnenou osobou a členom štatutárneho orgánu PVS, ktorý majú nepriamo majetkovú účasť v spoločnej právnickej osobe. V danom prípade, ako vhodný a primerane

aplikovateľný test odporovateľnosti podľa § 42a ods. 4 písm. c), e) OZ sa viaže na priamu majetkovú účasť, preto by podľa názoru dovolacieho súdu nemal byť aplikovaný záver striktnější pri len veľmi rámcovom vymedzení právnej normy v § 19 písm. c) ZRPVS. V prípade, ak je konečný užívateľ výhod PVS aj štatutárny orgán v PVS, personálne prepojenie podľa testu odporovateľnosti je subsumovateľné pod § 42a ods. 4 písm. d) OZ.

139. Dovolací súd dodáva, že vyššie uvedené malo byť predmetom vyhodnotenia a posúdenia veci už v konaní pred súdom prvej inštancie a ak tomu tak nebolo, malo dôjsť ku korekcii a prípadnému doplneniu dôvodov rozhodnutia zo strany odvolacieho súdu. To sa však nestalo, a preto zo strany súdov oboch nižších inštancií nedošlo k posúdeniu a zodpovedaniu všetkých pre vec relevantných skutkových a právnych otázok, čo sa nevyhnutne premietlo do nedostatočného a vo výsledku nepreskúmateľného odôvodnenia ich rozhodnutí. Z už uvedeného vyplýva, že bude potrebné zo strany odvolacieho súdu ako aj súdu prvej inštancie (registrujúceho orgánu) prehodnotiť záver týkajúci sa interpretácie § 19 písm. c) ZRPVS, podľa ktorého je nestrannosť oprávnenej osoby spochybnená aj v prípade nepriameho majetkového prepojenia dotknutých osôb.

140. Hoci aj podľa názoru dovolacieho súdu zákaz stanovený pre oprávnenú osobu podľa § 19 písm. c) ZRPVS je možné sankcionovať podľa § 13 ZRPVS bez väzby na predchádzajúce konanie podľa § 12 ZRPVS, a teda aj bez zistenia najmä nepravdivých, alebo neúplných údajov o konečnom užívateľovi výhod, keďže pre iný záver niet opory v právnej úprave ZRPVS, tak práve takto oddelený a zvýraznený len preventívno-sankčný účel pôsobenia týchto noriem, je dôvodom pre ich nie príliš široký, extenzívny výklad, z ktorého pri rozhodnutí vychádzali oba sudy nižších inštancií. Odôvodnenie takého extenzívneho výkladu § 19 písm. c) ZRPVS, z akého vychádzalo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, len všeobecným poukazom na účel dotknutej právnej úpravy tu nepostačuje, pokiaľ v konečnom dôsledku sankcie ukladané účastníkom konania, v súvislosti s porušením zákazu podľa § 19 písm. c) ZRPVS, predstavujú pomerne značný zásah do majetkovej, resp. podnikateľskej sféry pokutovaných subjektov, hoci zákonom stanovený. Každý sankcionovanej osobe, ktorej v súvislosti s prípadným porušením zákazu vyplývajúceho z § 19 písm. c) ZRPVS súd uloží pokutu, musí byť zrejmé skutkové ako aj právne vymedzenie dôvodu a výšky uloženej pokuty a toto musí byť tak súdom prvej inštancie ako aj odvolacím súdom riadne a presvedčivo odôvodnené. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu však vyplýva, že sa rovnako ako aj súd prvej inštancie zameral pri interpretácii dotknutých noriem na pojem (okolnosť) akéhokoľvek vzťahu oprávnenej osoby k PVS alebo členom jeho orgánov, avšak podľa dovolacieho súdu aj z vyššie naznačeného potrebného reštriktívneho interpretačného prístupu k takýmto všeobecným, pomerne elastickým pojmom vo verejnoprávnom predpise, bolo potrebné klásť dôraz aj na korektívum kvality takého prípadne zisteného vzťahu z hľadiska toho, či by takýto (v tomto prípade pomerne vzdialený a len nepriamy) vzťah vyplývajúci z prípadného personálneho, alebo majetkového prepojenia oprávnenej osoby s PVS objektívne a reálne mohol spochybníť nestrannosť oprávnenej osoby pri vykonávaní úkonov podľa ZRPVS. Kľúčovým pre rozhodnutie je intenzita a kvalita zisteného vzťahu tak, aby ho bolo možné považovať za vzťah spôsobilý spochybníť jej nestrannosť tak, ako to vyplýva aj z ustanovenia § 19 písm. c) zák. č. 315/2016 Z. z.

141. Ďalšia dovolacia námietka sa týkala toho, že sudy nižších inštancií opomenuli aplikovať engelovské kritériá a v súvislosti s tým vysloviť dostatočne odôvodnený záver, či sa v danom prípade bude alebo nebude považovať konanie o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS za konanie s trestnoprávnym charakterom, a preto zaťažili dané konanie vadou zmätočnosti z hľadiska nedostatočného odôvodnenia svojich rozhodnutí. Vzhľadom k nižšie prijatému záveru o prípustnosti a dôvodnosti dovolaní v časti podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP z hľadiska právneho posúdenia veci bez potrebnej aplikácie engelovských kritérií, bolo v tejto časti potrebné konštatovať aj prípustnosť a súčasne dôvodnosť oboch dovolaní podľa § 420 písm. f) CSP (neúplnosť odôvodnenia).

142. Dovolací súd uvádza, že pokiaľ ide o uznesenie ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 147/2020 zo dňa 2. apríla 2020, a v ňom obsiahnuté hľadisko engelovských kritérií, na toto síce poukazoval aj odvolací súd, avšak v podstate len za účelom hodnotenia prípustnosti odvolania podaného PVS a štatutárnym orgánom PVS. Odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že citované rozhodnutie ústavného

súdu kladie dôraz na to, že rozhodnutie vydané okresným súdom je rozhodnutím vo veci samej, v ktorej je daná právomoc súdu ako orgánu súdnej moci a nejedná sa teda o rozhodnutie vydané orgánom verejnej správy. Toto ani dovolací súd nespochybňuje, avšak skutočnosť, že v predmetnom rozhodnutí sa ústavný súd vyjadril aj k potrebnej aplikácii engelovských kritérií, nemožno opomenúť len z dôvodu, že ide o konštatovanie uvedené ako obiter dictum. Pokiaľ ústavný súd takýto názor v súvislosti s predbežným preskúmaním ústavnej sťažnosti účastníka konania v obdobnej veci vyslovil, tak bolo potrebné sa ním v napadnutom rozhodnutí odvolacieho súdu dôsledne zaoberať, o to viac, ak samotné rozhodnutie predstavuje určité odchýlenie sa od uvedeného názoru ústavného súdu. Odvolací súd teda svoj názor, že „analogická aplikácia ustanovení upravujúcich ukladanie trestov za trestné činy, resp. za priestupky, nemôže byť bezbrehá úprava posudzovania skutku ako pokračovacieho trestného činu a ukladania trestu za takýto trestný čin je úpravou výlučne aplikovateľnou v podmienkach trestného konania a túto úpravu nemožno prenášať na ukladanie sankcií podľa zákona č. 315/2016 Z. z., ktorý upravuje inú oblasť, len z dôvodu, že táto úprava by sa pre opakované porušovanie povinností v zmysle tohto zákona javila ako priaznivejšia pre porušovateľa“ mal riadne odôvodniť, to znamená podrobiť tu riešený prípad sankcií podľa ZRPVS uložených rozhodnutím súdu prvej inštancie testu splnenia všetkých zložiek engelovských kritérií, a až následne prijať záver, či odvolaním napadnuté rozhodnutie tieto kritériá spĺňa, alebo nespĺňa, a aký to má význam pre právne posúdenie veci. Len potom by mohol obstať ako dostatočne odôvodnený (predčasne) prijatý záver odvolacieho súdu o úplnej absencii trestnoprávneho charakteru ukladania sankcií podľa ZRPVS.

143. Pokiaľ však išlo o námietku týkajúcu sa procesného postupu v konaní v súvislosti s formálnymi náležitosťami rozhodnutia súdu prvej inštancie a to, že uložená pokuta mala byť aj z hľadiska skutkového a právneho vymedzenia (skutková a právna veta vrátane uvedenia ustanovení ZRPVS) obsiahnutá vo výrokovej časti rozhodnutia súdu prvej inštancie, tak ako je to v prípade trestných rozhodnutí, prípadne administratívno-správneho trestania, tak v tomto ohľade dovolací súd nepovažuje túto dovoláciu námietku vyvodzovanú z § 420 písm. f) CSP za prípustnú ani dôvodnú. Ako už bolo povedané vyššie, rozhodnutia vydané v konaniach podľa zákona o RPVS sú výsledkom súdneho konania (civilného mimosporového procesu) a nie administratívneho konania, nejde o prenesený výkon štátnej správy (3Asan/4/2020). Odvolací súd k tomuto konštatovaniu v napadnutom rozhodnutí dostatočne a správne nadviazal, že z uvedeného rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva záver o charaktere konania o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS, „ako konania, v ktorom sú vydávané rozhodnutia ako výsledok civilného mimosporového procesu, pre ktorý nie je namieste sa domáhať toho, aby vo výrokovej časti takéhoto súdneho rozhodnutia bola uvedená kvalifikácia skutku, za ktorý bola uložená pokuta“. Dovolací súd dodáva, že pre dodržanie práva účastníkov na spravodlivý proces je (z materiálneho hľadiska) postačujúce uvedenie týchto náležitostí v odôvodnení rozhodnutia o pokute uloženej podľa § 13 ods. 1 ZRPVS. Napriek tomu je potrebné doplniť, že konania a rozhodnutia súdu o uložení pokút podľa § 13 ods. 1 ZRPVS sa súčasne vyznačujú určitými špecifikami v súvislosti so splnením niektorého z engelovských kritérií, ako bude ozrejmené nižšie.

144. V súvislosti s uplatnenými dôvodmi prípustnosti dovolania podľa § 421 CSP dovolací súd uvádza, že pre úspešnosť dovolania pre riešenie právnej otázky podľa § 421 ods. 1 písm. a), b) alebo c) CSP, musí dovolateľ vymedziť dovolací dôvod spôsobom upraveným v § 432 ods. 1 a 2 CSP. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. a), b) alebo c) CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zároveň dovolací súd uvádza, že argumentácia dovolateľa musí byť prispôbená tomu, že dovolanie opierajúce sa o dovolací dôvod podľa § 432 CSP je zamerané výlučne na riešenie právnych otázok, ktoré sú významné aj pre rozhodnutie konkrétneho sporu, čo znamená, že nesmie ísť o otázky skutkové, hypotetické, prípadne akademické.

145. Právnym posúdením veci je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne

právne závery (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. februára 2010 sp. zn. 1Cdo/222/2009).

146. Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje jeho prípustnosť a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená. V dôsledku viazanosti dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP), dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 26. septembra 2017 sp. zn. 1Cdo/206/2016, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 8. júna 2017 sp. zn. 3Cdo/52/2017).

147. V zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ (§ 421 ods. 1 CSP) predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nepatria rozhodnutia ústavného súdu, krajských súdov Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Českej republiky ani Európskeho súdu pre ľudské práva (3Cdo/6/2017, 3Cdo/165/2018, 6Cdo/79/2017).

148. V časti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dovolateľka namieta nesprávne právne posúdenie veci spočívajúce v aplikovaní § 19 písm. c) ZRPVS ústavne neakceptovateľným spôsobom, nakoľko nedošlo k správne posudzovaniu vzájomného vzťahu oprávnenej osoby a partnera verejného sektora v zmysle tzv. teórie zdania.

149. Dovolací súd po preskúmaní prípustnosti dovolania podaného dovolateľkou podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP dospel k názoru, že dovolanie v tejto časti prípustné nie je. Dovolateľka vychádzala z predpokladu, že „teória zdania“, ktorá sa aplikuje pri posudzovaní zaujatosti sudcov, sa má analogicky aplikovať aj na posúdenie vzťahu oprávnenej osoby a partnera verejného sektora. V dôsledku neposudzovania vzájomného vzťahu dotknutých osôb podľa tejto teórie sa mal odvolací súd odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

150. K tzv. teórii zdania, či správnejšie teórii zdania nezaujatosti je potrebné pre aspoň rámcové vysvetlenie uviesť, že sa uplatňuje špecificky vo vzťahu k rozhodovaniu sudcov a vychádza z tézy, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná („Justice must not only be done, it must also be seen to be done“; Delcourt v Belgicko - rozsudok ES2P zo dňa 17. januára 1970, Saraiva de Carvalho v. Portugalsko rozsudok ES1P z r. 1994). Podľa dovolacieho súdu však nie je možné vyvodiť prípustnosť dovolania na základe subjektívneho názoru účastníkov, že pravidlá posudzovania zaujatosti sudcov sa majú (analogicky) aplikovať aj na tu riešenú problematiku vzťahu oprávnenej osoby a partnera verejného sektora a následne, že došlo k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu týkajúcej sa posudzovania zaujatosti sudcov. Z oboch dovolaní je zrejmé, že dovolatelia označili ako ustálenú rozhodovaciu prax, od ktorej sa odvolací súd mal v napadnutom rozhodnutí odkloniť, rozhodnutia dovolacieho súdu zaoberajúce sa vylúčením sudcu z rozhodovania vo veci z dôvodu protistranou namietanej zaujatosti sudcu k strane sporu. Ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v oblasti posudzovania zaujatosti sudcov však nemožno zamieňať s rozhodovacou praxou v oblasti posudzovania vzťahu oprávnenej osoby a partnera verejného sektora.

151. V súčasnosti neexistuje judikatúra dovolacieho súdu, ktorá by sa zaoberala problematikou

posudzovania (porušenia) nestrannosti oprávnenej osoby vo vzťahu k partnerovi verejného sektora, a to ani v kontexte s dovolateľom naznačovaným analogickým aplikovaním judikatúry o zaujatosti sudcov. Navyše tie rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré dovolateľ označil ako ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa mal odvolací súd pri rozhodovaní údajne odkloniť, nemožno za takú považovať, keďže tieto rozhodnutia (napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4Ndz/2/2015) riešia otázku zaujatosti sudcov z hľadiska posudzovania vzťahov dotknutých osôb vo vzťahu k posudzovaniu kolegiálnych vzťahov, čo je prípad odlišný od tu posudzovaného prípadu porušenia nestrannosti oprávnenej osoby podľa ZRPVS.

152. Len na okraj dovolací súd poznamenáva, že pokiaľ dovolateľka poukazovala na judikatúru najvyššieho súdu týkajúcu sa zaujatosti sudcov z hľadiska určitých kolegiálnych vzťahov, potom možno spomenúť nedávnu judikatúru a z nej, napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Ndt/23/2020, podľa ktorého „(s)kutočnosť, že medzi procesne činným sudcom a inou osobou, najmä iným právnym profesionálom (prokurátorom, obhajcom, splnomocnencom poškodeného...), ktorý vo veciach, o ktorých rozhoduje daný sudca, vystupuje ako procesne činný aktér, existuje profesijné priateľstvo, nemožno považovať samu o sebe za spochybňujúcu nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodnutie súdu. Samotný fakt, že sudca sa s prokurátorom, obhajcom, splnomocnencom poškodeného..., dlhodobo pozná, vedie s ním neformálne rozhovory a aj inak sa s ním stretáva v rámci štandardných vzťahov profesijného priateľstva, akými sú priateľské posedenia pri káve alebo víne, spoločné obedy, či večere, niekedy aj rodinné stretnutia či spoločné spoločenské aktivity (kultúra, šport a pod.), neznamená bez ďalšieho dôvod na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania vecí. Takým dôvodom by boli až ďalšie zvláštne okolnosti poznačené vzťahmi prospechárstva, závislosti, či jednostrannosti, z ktorých by bolo nutné usudzovať, že sudca nemusí byť schopný udržať si voči prokurátorovi, obhajcovi, splnomocnencovi poškodeného..., dostatočný odstup a posudzovať jeho konanie - procesné úkony, právnu argumentáciu, všeobecne postup v rámci výkonu jeho procesnej úlohy v konaní a pod. bez zaujatosti“.

153. Podstatné však pre tu posudzovaný prípad je, že v danom prípade nemohlo dôjsť k odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu týkajúcej sa nestrannosti sudcov, keďže napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu rieši inú otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci, a to nestrannosť oprávnenej osoby podľa ZRPVS, pričom k tejto otázke judikatúra dovolacieho súdu neexistuje. Preto dovolanie podané z týchto dôvodov nie je možné považovať za prípustné, čo v tejto časti spĺňa dôvody pre jeho odmietnutie [§ 447 písm. f) CSP].

154. Dovolací súd po preskúmaní prípustnosti dovolaní dovolateľa aj podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dospel k záveru, že dovolanie je v tejto časti prípustné.

155. Nastolená otázka, či v predmetnom konaní o pokute podľa § 13 ods. 1 ZRPVS došlo k naplneniu tzv. engelovských kritérií, a ak áno, či je potrebné toto konanie považovať za konanie s trestným charakterom, a teda či je pri ukladaní pokút dôvodné analogické aplikovanie trestnoprávných zásad, je otázkou právnou, od vyriešenia ktorej záviselo napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Zároveň ide o celkom novú problematiku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, a teda nemohla byť vyriešená ani ustálená. Uvedené zakladá prípustnosť dovolania podľa § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

156. Nakoľko dovolací súd vyslovil prípustnosť dovolania dovolateľky podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP, ďalej skúmal, či je dovolanie v tejto časti dôvodné.

157. Vzhľadom na osobitný charakter konania o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS, sa dovolací súd zameral na uplatniteľnosť analógie a engelovských kritérií v konaniach, ktoré sa rovnako vyznačujú špecifickou povahou (napr. konanie o uložení poriadkovej pokuty v oblasti daňového práva, v oblasti finančnej a rozpočtovej disciplíny, ukladanie pokút za manipuláciu s trhom, pokuty súvisiace s porušením opatrení na ochranu pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a pred financovaním terorizmu, pokuty za spáchanie administratívneho deliktu, sankcie uložené v disciplinárnom konaní). Aj v

uvedených typoch konaní došlo k využitiu analógie, avšak s určitými špecifikami. V tejto súvislosti dovolací súd primerane poukazuje na rozsudok veľkého senátu najvyššieho súdu zo dňa 24. novembra 2020 sp. zn. 1Vs/6/2020 a na rozsudok najvyššieho súdu zo dňa 9. júna 2015 sp. zn. 3Sžpu/1/2013, v ktorých bola riešená najmä problematika použitia analógie a trestnoprávných zásad v správnom trestaní. Napriek skutočnosti, že rozhodnutia vydané v konaní podľa zákona č. 315/2016 Z. z. sú výsledkom súdneho civilného mimosporového konania a nie administratívneho konania, je možné konštatovať, že konanie o uložení pokuty podľa ZRPVS je účelom a povahou veľmi blízke konaniam o pokutách v správnom trestaní. Tu dovolací súd opakovane zvyrazňuje, že v prípade registra partnerov verejného sektora ide o informačný systém verejnej správy. Na tomto základe považoval dovolací súd za relevantné aj vyššie citované rozhodnutia.

158. Z vyššie uvedených právnych úvah je zrejmé, že aj v konaní o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS je prípustná analógia, jednak z dôvodu zachovania právnej kontinuity a jednak za účelom zachovania záruk práva na spravodlivý súdny proces. Použitie analógie je však podmienené viacerými faktormi. Vo všeobecnosti, prípustnosť inštitútu analógie je daná vtedy, keď sú splnené podmienky pre dotváranie práva súdom v dôsledku zákonnej medzery, pričom použitím analógie neutrpi ujmu na svojich právach žiaden z dotknutých subjektov a zároveň jej použitím neutrpi príslušný chránený záujem. Ak dôjde ku kumulatívne splneniu týchto podmienok, súd nemôže postupovať striktne formalisticky a riadiť sa výlučne doslovným znením zákona, ktorého aplikácia môže mať protiústavné dôsledky. V takomto prípade je súd k dotváraní práva nielen oprávnený, ale vychádzajúc z princípu rovnosti je dokonca povinný tak urobiť (uznesenie ústavného súdu zo dňa 16. októbra 2018 sp. zn. III. ÚS 388/2018). Podľa názoru dovolacieho súdu, samotný zákon č. 315/2016 Z. z. dáva priestor na využitie analógie, nakoľko odkazuje na subsidiárne použitie zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, ktorý v čl. 3 výslovne požaduje, aby v určitých prípadoch súdy, s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti za účelom rozumného usporiadania procesných vzťahov zohľadňujúcich stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, analógiu aplikovali.

159. Vzhľadom k vyššie uvedenému dovolací súd konštatuje, že v danom prípade a za daných okolností sú splnené podmienky na využitie analógie, nakoľko jednotlivé ustanovenia ZRPVS, najmä sankčné, je nutné interpretovať v súlade so zásadami trestania zakotvenými v ústave a v Dohovore. Nedodržaním takéhoto postupu by mohlo dôjsť k porušeniu základných zásad právneho štátu a rovnako tak aj k porušeniu základného práva na spravodlivý súdny proces, garantovaného i ústavou.

160. Podľa názoru dovolacieho súdu odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď v konaní o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS nerespektoval ústavné princípy zakotvené v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy, ktorých základ tvorí čl. 6 Dohovoru. Z uvedeného je zrejmé, že dovolanie dovolateľa je v časti podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP dôvodné. Dovolateľ v tejto časti dovolaní argumentoval odkazom na uznesenie ústavného súdu zo dňa 2. apríla 2020 sp. zn. I. ÚS 147/2020, v ktorom je explicitne uvedené, že rozhodnutie o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS je spôsobilé spĺňať engelovské kritériá v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru, najmä pokiaľ ide o kritérium týkajúce sa povahy a stupňa hrozacej sankcie. Z týchto dôvodov bolo nevyhnutné, aby oba súdy nižších inštancií pri rozhodovaní o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS posúdili, či ide o prípad, pri ktorom dochádza k aplikácii a naplneniu engelovských kritérií. Pri takom procese sa posudzujú tri kritériá. Prvým kritériom je právna kvalifikácia porušenia vo vnútroštátnom práve, druhým je samotná povaha porušenia a tretím povaha a stupeň prísnosti sankcie. Nie je nutné kumulatívne splnenie uvedených kritérií, pričom na vyslovenie záveru, či sa určitá sankcia bude považovať za sankciu s trestným charakterom, postačí splnenie čo i len jedného z daných kritérií.

161. Pokiaľ ide o engelovské kritériá, dovolací súd považuje za žiaduce podrobnejšie sa k nim vyjadriť a uviesť niekoľko právnych vysvetliviek, a to vzhľadom na doteraz neustálenú aplikačnú prax ukladania pokút podľa § 13 ZRPVS, a tiež s ohľadom na ďalšie konanie vo veci pred súdmi nižších inštancií.

162. Článok 6 Dohovoru zaručuje právo na spravodlivý proces, ktorý nie je identický s pôsobnosťou práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa Listiny základných ľudských práv a slobôd a ústavy. Tento článok je možné aplikovať len v trestných a civilných veciach, avšak pojmy „trestné obvinenie“ a

„občianske práva a záväzky“ majú svoj autonómny význam.

163. „ENGEL“ alebo engelovské kritériá (Engel a ďalší proti Holandsku, 1976, § 82-83) sa využívajú pri posudzovaní toho, či určitá vec spadá do vecnej pôsobnosti čl. 6 Dohovoru v jeho trestnej linii.

164. Prvým kritériom je kvalifikácia deliktu vo vnútroštátnom práve. Pri tomto kritériu slovenská právna úprava neoznačuje explicitne delikt podľa ZRPVS za trestný. Dôvodová správa k ZRPVS rozlišuje pri objasňovaní ustanovenia §13 administratívnoprávnu sankciu a trestnoprávnu sankciu.

165. Druhým kritériom je povaha deliktu (obvinenia), v rámci ktorého sa pozornosť zameriava na dve otázky:

a) Je vnútroštátna úprava predmetného deliktu aplikovateľná voči všetkým, alebo len voči určitej skupine subjektov? (Bendenoun proti Francúzsku, 1994, § 47)

V prípade zistenia, že predmetná právna norma nie je všeobecná, ale vzťahuje sa na určitú vymedzenú skupinu subjektov (PVS, štatutárny orgán PVS, oprávnené osoby) postupuje sa k otázke b).

b) Je sankcia stanovená za daný delikt skôr preventívno-represívneho charakteru alebo reparačnej povahy? (Ozturk proti Nemecku, 1984, § 53).

Reparácia, teda náhrada spôsobenej škody je typická pre súkromnoprávne vzťahy a znamená, že trestná povaha čl. 6 sa nemá aplikovať. V prípade, ak je právna norma určená nie všeobecne vymedzeným adresátom, ale špecificky vymedzeným, avšak stanovuje preventívno-represívnu sankciu, vec je potrebné posúdiť podľa tretieho kritéria.

166. Tretím kritériom je druh a závažnosť sankcie, ktorú je možné za delikt uložiť, teda nie sankcie uložené v konkrétnom prípade (Campbell a Fell proti Spojenému kráľovstvu, 1984, § 72). Sankcie musia dosiahnuť dostatočný prah závažnosti, teda trest odňatia slobody alebo vysoký peňažitý trest.

167. Pri aplikovaní engelovských kritérií v postupnosti na posudzovaný prípad vychádza nasledovný záver:

1) Vnútroštátna právna úprava ZRPVS nie je podľa prvého kritéria explicitná. Odôvodnenia v doterajších k veci sa vzťahujúcich rozhodnutí súdov (všeobecných i ústavného súdu) sa vzťahujú k druhému a tretiemu kritériu, pričom naznačujú trestnoprávny charakter trestania.

2) Adresátmi právnej normy týkajúcej sa deliktu nie je všeobecná skupina subjektov, ale osobitná. Následne je rozhodujúci charakter sankcií.

3) V dôsledku druhého kritéria je relevantné skúmať aj tretie kritérium, pričom výška potenciálnej finančnej sankcie (od 10 000 eur do 100 000 eur) dosahuje prah dostatočnej závažnosti. Uvedené je potvrdené ústavným súdom v odôvodnení uznesenia sp. zn. I. ÚS 147/2020.

168. V prípade aplikovania trestnoprávnej línie majú byť zabezpečené zásady spravodlivého procesu špecifické pre trestné konanie: prezumpcia nevinoty, zákaz sebaobviňovania, právo byť oboznámený s obvinením, mať možnosť a čas k príprave obhajoby a obhajovať sa sám, alebo za pomoci obhajcu, právo na výsluch svedkov, právo na pomoc tlmočníka, nullum crimen sine lege, nulla poena sine lege a zákaz retroaktivity trestných predpisov, ne bis in idem.

169. Namietané porušenie zásady ne bis in idem v neprospech oprávnenej osoby sa zakladá na tvrdení, že k nemu došlo uložením pokút za totožné porušenie vo viacerých prípadoch (v 14 prípadoch registrových konaní totožnou oprávnenou osobou pre rôznych partnerov verejného sektora avšak s totožným konečným užívateľom výhod v krátkom časovom úseku). Riešenie uvedenej námietky tkvie v posúdení toho, či v týchto prípadoch ide o rovnakú vec (totožný delikt, protiprávne konanie v linii trestnoprávnej ochrany podľa čl. 6 Dohovoru), v ktorej nesmie byť jednotlivec dvakrát stíhaný, resp. potrestaný. Totožnosť skutku sa v súčasnosti interpretuje podľa kauzy EŠLP v prípade Zolotukhin proti Rusku, 2009, § 78 - 84 tak, že základom pre trestný čin musia byť totožné alebo v podstate rovnaké skutočnosti.

170. V preskúmvanej veci je tak potrebné dať odpoveď na to, či vo všetkých namietaných prípadoch

(nie) je možné uvažovať o totožnosti skutočností vedúcich k potrestaniu primárne oprávnenej osoby, a to z toho dôvodu, že personálne a majetkové prepojenie s PVS alebo členom jeho štatutárnych orgánov (nie) je /(ne)bolo zakaždým identické.

171. V prípade aplikácie trestnej línie ochrany práva na spravodlivý proces je relevantné aj ustanovenie čl. 2 Protokolu č. 7 k Dohovoru o práve na odvolanie v trestných veciach, v zmysle ktorého má jednotlivец, ktorý bol uznaný vinným z trestného činu v zmysle kritérií ENGEL, právo na preskúmanie výroku o vine a treste súdom vyššej inštancie.

172. Z vyššie uvedeného, osobitne z uznesenia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 147/2020, vyplýva súčasne aj odpoveď na dovoláciu právnu otázku, že z hľadiska engelovských kritérií, aplikovateľných na daný prípad, je to práve druhé kritérium - povahy ukladanej sankcie, ktoré odôvodňuje nevyhnutnosť považovať konanie o uložení pokuty podľa § 13 ZRPVS za konanie s trestným charakterom, v dôsledku čoho je pri rozhodovaní potrebné a vhodné primerane aplikovať základné trestnoprávne princípy trestania, podľa úpravy Trestného zákona a Trestného poriadku.

173. Dovolací súd k vyššie uvedenému záveru považuje za potrebné dodať, že pokiaľ ide o delikty právnických a fyzických osôb, ZRPVS upravuje len ich skutkové podstaty, určité procesné prvky, avšak v tomto ohľade (ako už bolo vyššie vysvetlené) prostredníctvom § 16 ods. 5 len odkazuje na použitie CMP a ďalej prostredníctvom § 2 ods. 1 CMP na použitie CSP. Tieto procesnoprávne kódexy mimosporového a sporového konania však neobsahujú také zásady a pravidlá, ktoré by bolo možné považovať za dostatočnú procesnú úpravu pre ukladanie sankcií podľa ZRPVS. Vzhľadom na už uvedený záver o možnosti použitia analógie, je možné vychádzať z právnej úpravy trestania a následného preskúmavania rozhodnutí orgánov verejnej správy vo veciach trestania, ktorá vychádza zo súdnej judikatúry vrátane judikatúry ESLP. Potom vychádzajúc z čl. 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru, Odporúčania výboru ministrov č. R (1) 1, rozhodnutí ESLP (Neumeister v. Rakúsko z júla 1976) ako aj súdov Slovenskej republiky (rozsudky najvyššieho súdu sp. zn. 5Sžf/1/2013 zo dňa 30. januára 2014, sp. zn. 5Sžf/85/2011 zo dňa 29. novembra 2012), trestanie za správne delikty (priestupky, správne delikty právnických osôb a správne delikty fyzických osôb - podnikateľov) musí podliehať rovnakému režimu ako trestný postih za trestné činy. ESLP konštantne judikuje, že akékoľvek verejnoprávne ustanovenia sankčnej povahy nemožno posudzovať podľa ich označenia, ale podľa ich obsahu a účelu. Záruky a práva, ktoré sú zakotvené v Trestnom zákone a Trestnom poriadku, je preto potrebné poskytnúť nielen obvinenému z trestného činu, ale aj subjektu, voči ktorému je vyvodzovaná administratívno-právna zodpovednosť. Hranice medzi trestnými deliktmi, za ktoré zákon ukladá trest súd a správnymi deliktmi, za ktoré ukladajú sankcie správne orgány, sú určené prejavom vôle zákonodarcu a nie sú odôvodnené prirodzeno-právnymi princípmi (Azud, J. In: Šafranko, I. Azud, J., Macek, J. Zákon o registri partnerov verejného sektora. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2021, s. 218). Zákon o RPVS nespĺňa požiadavky Odporúčania Výboru ministrov R (91) 1 najmä čo sa týka nedostatočnej procesnej úpravy ukladania sankcií a princípu preskúmateľnosti. V trestaní, teda pri ukladaní sankcií za delikty podľa zákona je aj napriek tomu potrebné a vhodné použiť základné princípy trestania podľa úpravy Trestného zákona a Trestného poriadku. Dôležitým interpretačným nástrojom pri trestaní, teda pri ukladaní sankcií podľa zákona je Odporúčanie Výboru ministrov R (91) 1 (por. Azud, J. In: Šafranko, I. Azud, J., Macek, J. Zákon o registri partnerov verejného sektora. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2021, s. 224).

174. Záverom dovolací súd sumarizuje a uvádza, že odvolací súd ako ani súd prvej inštancie neodôvodnili svoje rozhodnutia tak, aby dávali odpoveď na všetky pre vec podstatné právne otázky. V dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci, spočívajúceho v neaplikovaní tzv. engelovských kritérií a následného posúdenia, či v danom prípade boli, alebo neboli naplnené, bolo konanie zaťažené aj vadou nesprávneho právneho posúdenia veci, v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Preto je potrebné považovať odôvodnenie rozhodnutia tak odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie za nepreskúmateľné v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, čo predstavuje vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

175. Jediným možným prostriedkom nápravy porušenia uvedených práv je zrušenie dovolaním napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj rozhodnutia súdu prvej inštancie vo výrokoch IV. a V. a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, ktoré už bude zodpovedať požiadavkám spravodlivého súdneho procesu a bude obsahovať odpovede na všetky podstatné právne otázky.

176. Podľa § 449 ods. 1 a 2 CSP, ak je dovolanie dôvodné, dovolací súd napadnuté rozhodnutie zruší. (2) Dovolací súd zruší aj rozhodnutie súdu prvej inštancie, len ak nápravu nemožno dosiahnuť iba zrušením rozhodnutia odvolacieho súdu.

177. Podľa § 450 CSP, ak dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, zastaviť konanie, prípadne postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci patrí.

178. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

179. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

180. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.